

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Gyömrői Fekete István Általános Iskola

2023. szeptember 1.

2230 Gyömrő, Kossuth Ferenc utca 5-7.

OM azonosító: 032500

tel: 06(29)331-311

E-mail: altiskola.fekete@gmail.com

Honlap: <https://www.fekete-gyomro.edu.hu/>

„Mink már összetanultunk - mondta az öreg, de a fiúk emögött azt is érezték, hogy Ők nemcsak tanultak, de tudnak is! Nemcsak néznek, de látnak is, nemcsak hallanak, de értenek is, nemcsak tapintanak, de fognak is, és egész kibontakozó egyéniségük tele van a valóság és a természet szeretetével.”

/Fekete István/

Tisztelt Olvasók!

Önök - iskolánk pedagógiai programját olvasva - betekintést nyerhetnek egy olyan száz éves múltú oktatási intézmény életébe, amelyben a 6-14 éves korú tanulók nevelése és oktatása zajlik általános és részben magasabb óraszámú (angol nyelv) tantervek szerint.

Jelenlegi hagyományrendszerünk több éves szakmai műhelymunka előzményeként alakult ki, amelyet folyamatosan fejlesztettünk és aktualizáltunk a modern kor elvárásainak megfelelően. Kialakításánál igyekeztünk figyelembe venni a diákok és a szülők igényeit, valamint kéréseit.

Reméljük, hogy sikerül Önökkel megismertetni iskolánk szellemiségéről vallott nézeteit, nevelési alapelveinket, a szakmánk és a gyerekek iránti elkötelezettségünket. Bízunk benne, hogy elképzeléseinkben a diákközösség és a szülők igényei, a ránk bízott tanulók nevelési szükségletei, személyiségük fejlesztésébe vetett hitünk is kifejeződik.

Az iskola nevelőtestülete

Tartalom

Nevelési Program	5
1. Intézményi adatok.....	5
2. Helyzetelemzés.....	5
2.1 Tárgyi környezet	5
2.2 Az intézmény tanulói.....	6
2.3 Az iskola kapcsolatai	7
2.4 Személyi feltételek	8
3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai	8
4. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	10
5. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	12
6. A közösségfejlesztés feladatai megvalósításának eszközei, főbb területei.....	15
7. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítése	17
8. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	17
9. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	19
10. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	20
11. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	21
12. Ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások	23
13. Iskolánkban minden évben hagyományosan megszervezett rendezvények, foglalkozások, programok, versenyek:.....	23
14. A tankönyvrendelés szabálya	26
15. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái	26
16. Környezeti nevelési program.....	27
17. Egészségnevelési program	30
18. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái	33
19. Esélyegyenlőségi program.....	38
20. Az otthoni, illetve a napközi otthonban történő felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai	91
21. Mindennapos testnevelés	93
22. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	93
23. Az iskola értékelési rendszere	96
23.1. Értékelés az 1-8. évfolyamon	102
23.2 A választható tantárgyak és az etika/hit- és erkölcsstan értékelése	103

23.3 Az iskola jutalmazási formái	103
23.4 Az iskolai büntetések formái	105
24. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai	106
25. Házi feladat.....	108
II. TANTERV	109
1. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	109
2. Általános iskola óraterve	111
2.1. Választható órák az 1-8. évfolyamon	113
2.2. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	114
3. Komplex Alapprogram.....	115
4. Tantárgyi minimum követelmények.....	118
4.1 Tantárgyi minimum követelmények alsó tagozaton	118
4.2 Tantárgyi minimum követelmények felső tagozat	135
Finanszírozást igénylő feladatok, rendezvények	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Legitimizációs záradék.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Nevelési Program

1. Intézményi adatok

Neve: Gyömrői Fekete István Általános Iskola

OM azonosító szám: 032500

Székhelye: 2230 Gyömrő, Kossuth Ferenc utca 5-7.

Tel./fax: 06(29)331-311

E-mail: altiskola.fekete@gmail.com

Web címe: www.fekete-gyomro.edu.hu

Fenntartó: Monori Tankerületi Központ 2200 Monor, Petőfi Sándor utca 34.

Képviselő neve: dr. Hrutkáné Molnár Monika

Alapvető tevékenységek:

- általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelés-oktatása alsó-, és felső tagozat
- SNI tanulók nevelése-oktatása
- Gyógypedagógiai (konduktív pedagógiai) nevelés-oktatása
- Napköziotthoni és tanulószobai ellátás

2. Helyzetelemzés

2.1 Tárgyi környezet

Az iskola épülete elmúlt 100 esztendő. 2020-ban kormányzati döntés született a jelenlegi épület helyére épülő új és korszerű iskola megépítéséről, ami 2023-ban törlésre került. A 2023/24-es tanévben egy osztállyal többen leszünk, elhelyezésükről folyamatosan egyeztetünk.

Nevelési-oktatási tevékenységünket jelenleg két épületben folytatjuk. A központi épületben 10 felső tagozatos osztály, három felső tagozatos tanulószobai csoport, valamint négy alsó tagozatos osztály kapott helyet. Az épület udvarán van a 288 m² küzdőterű tornacsarnok, illetve a mintegy 1000 m²-es aszfaltozott, szabadtéri kézilabda- és röplabdapálya. A központi épületrészben van fizika-kémia, biológia-földrajz szaktanterem, további két tanterem, és egy számítástechnika terem. A felső tagozatos épület másik, öreg egységében található hat tanterem, a tanári szoba, az intézményvezetői és helyettesi irodák, az iskolatitkárság, egy kisebb könyvtárhelyiség és a vizesblokk. Ideiglenes jelleggel az önkormányzat által vásárolt telken helyezkedik el két konténerterem, amiben további két osztály dolgozik.

A központi épülettel szemben helyezkedik el a napköziotthon régi épületével egybeépített nyolctantermes iskolarész is, amely 2001-ben lett átadva. A napköziotthonunk melegítő konyhával rendelkezik, amely az új épületrész megépítésével egyidőben lett felújítva. Az Európai Unió követelményeknek megfelelő HACCP rendszer kiépítése a 2001. évtől folyamatosan történik. Jelenleg egyidőben 60 gyermek étkeztetésére van lehetőség. Ebben az időben vásároltunk új bútorokat az étkezőbe. Az épületszárnyban két vizesblokk, szertárak, titkárság, orvosi szoba, fejlesztő és tanári szoba található.

Az iskola épületének belső berendezése elfogadható. Az iskolabútorok beszerzése, felújítása folyamatos, oktatási eszközeink száma és minősége megfelelő. Ezen eszközök nagy részét pályázati úton nyertük.

Tárgyi feltételeink jelentősen javulni fognak, amikor egy minden igényt kielégítő korszerű iskolába fogunk visszaköltözni az építkezést követően.

2.2 Az intézmény tanulói

Intézményünk kisvárosi környezet kertvárosi részén helyezkedik el, a városközponthoz közel. Ez meghatározza a tanulóink szociokulturális hátterét is. Diákjaink többnyire rendezett családi háttérrel rendelkeznek. Több olyan tanulónk is van, akinek még a szüleit is tanítottuk évekkal ezelőtt. Intézményünk társadalmi megítéltsége kiemelkedően jó városi és a környező települések szintjén. Nem jellemző a kirívó magatartási problémás gyermek. Mivel a tantestületünk egységes az elvárható tanulói viselkedésmintával szemben, így a diákok jól

alkalmazkodnak a házirendhez és a pedagógiai elvárásainkhoz. Nem vagyunk „válogatott” diákokat tanító intézmény, mégis más intézményekhez képest elenyésző magatartási és viselkedésbeli problémával találkozunk a tanév során.

Iskolánkba jelenleg 595 tanuló jár (ebből hét fő tartósan külföldön tartózkodik). Az egyes osztályok létszáma nagyon magas. 1992-ben a tanulólétszám 237 fő volt, jelenleg 595 fő az általános iskolás tanuló. Iskolánk megérezte a demográfiai robbanás hatásait, ami főleg az iskola vonzáskörzetébe történő beköltözéseknek tulajdonítható.

2021. szeptemberétől több alsós osztályban is az úgynevezett „gurulós” rendszer szerint folyik az oktatás. A „gurulós” rendszerben mindkét pedagógus tanít, tantárgycsoportos elrendezésben. Az egyik a humán (magyar nyelv, magyar irodalom), a másik a reál tantárgyakat (matematika, környezet) tanítja, és a készségtárgyakat óraszám szerint elosztva. A gyerekek szempontjából ez fejlesztő hatású, hiszen csak néhány tárgyra kell koncentrálni a pedagógusnak, így a felkészülése sokkal alaposabb lehet. A tanítók a napközis foglalkozásokat is felváltva végzik, mely szintén előnyös a gyerekek számára. A tanítók a saját tárgyaikat délutáni tanulás keretében is fejleszthetik, rögzítve a tanulási módszereket, kialakítva a tanulási szokásokat. Délután még korrepetálásra is van lehetőség, ha a tananyag, illetve a gyermek igényli. Így a pedagógusok óraszámának változásait a délutáni foglalkozások rugalmas alakításával zökkenőmentesen tudtuk megvalósítani.

2.3 Az iskola kapcsolatai

Iskolánk kapcsolatrendszere a szülői házzal hagyományokon alapuló és jól szabályozott. Elfogadott szervezeti és működési szabályzatunk (SZMSZ) szabályozza azokat a kapcsolattartási szinteket és módokat, amelyek lehetővé teszik a közös munkát, a vélemények megfogalmazását és az igények meghatározását. Ezeken a fórumokon lehetőség nyílik a vélemények megformálására, az iskola és a szülői társadalom elvárásainak tisztázására. Az iskolában működő szülői munkaközösség testülete tisztában van a Köznevelési Törvény biztosította jogaival és kötelezettségeivel és azokat akadálytalanul gyakorolhatja. Az iskolavezetés partnere a szülőknek.

Az iskola éves munkatervében határozza meg azokat az időpontokat és alkalmakat, ahol lehetőség nyílik a szülői közösséggel való találkozásra, véleménycserére, beszélgetésre. Ezek a következők:

- szülői értekezletek minimum két alkalommal (tanév kezdetén, félévkor)
- SZMK értekezlet két alkalommal (minden félév kezdetén)
- fogadóóra a megadott időpontokban

Az iskola éves munkatervét a társintézményekkel egyeztetve Gyömrő város kulturális eseményeivel összehangoltan állítjuk össze. Szoros kapcsolatot tartunk fent a Gyermekvédelmi Szolgálattal, Családsegítővel, EGYMI-vel. Hagyományosan jó a kapcsolatunk a város területén működő valamennyi oktatási intézménnyel.

2.4 Személyi feltételek

Az alkalmazottak száma: 49 pedagógus, 1 iskolapszichológus, 3 pedagógiai asszisztens, 2 iskolatitkár.

3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai

I. A hagyományos pedagógiai értékeknek megfelelően tanulóinkat tisztességre, rendre, fegyelemre neveljük. Az iskolában olyan légkör megteremtése szükséges, ahol a tanulók otthon érezhetik magukat. Ennek érdekében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,

- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére a tanulmányi munkában és egyéb problémáinak megoldásában,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk tanuló és tanuló, tanuló és nevelő, szülő és nevelő, nevelő és nevelő között.

2. Az iskolában a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése, a tanulók teljes személyiségének fejlesztése a legfontosabb feladat. A nevelők szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből. Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók számára korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- az iskola olyan ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét,
- fontos, hogy a diákok elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- elérendő cél, hogy a tanulók körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának legyen becsülete,
- segíteni kell a diákoknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekedni kell az emberek közötti érintkezés helyes formáinak kialakítására,
- igyekszünk a tanulókat megismertetni nemzeti kultúránk hagyományaival, hogy ezáltal kialakuljon és erősödjön a haza, a szülőföld iránti szeretet.

3. Az iskola folyamatosan részt kíván venni a lakóhely életében. Ennek érdekében:

- rendszeresen kapcsolatot tart a tanulók szüleivel, a családokkal,
- ápolja, bővíti kapcsolatait a város iskoláival, óvodáival, közművelődési és egészségügyi intézményeivel,
- képviselteti magát a városi rendezvényeken, részt vesz azok szervezésében, lebonyolításában,

- az egyházak vezetőivel és a hitoktatókkal jó kapcsolatot tart fenn.

4. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a lemaradó tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,

- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az intézményvezető bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

5. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés célja közvetlenül a helyes tevékenység (cselekvés), végső fokon pedig a mindenoldalúan fejlett személyiség kialakítása. Az ember személyisége genetikailag és környezeti hatások által meghatározott és a tevékenység folyamatában fejlődik. Ennek megfelelően a gyermek személyisége is a társadalmi körülmények, viszonyok és tevékenységek (játék, tanulás, munka) folyamatában fejlődik.

A nevelés feladata az, hogy irányítsa, szervezze ezt a tevékenységet, hogy a gyermek minél hamarabb és minél magasabb fokra jusson el személyisége fejlődésében.

A személyiségfejlesztés pedagógiai tevékenységét három alapvető szakaszra bonthatjuk:

- Kezdeti tevékenység (a gyermeket a nevelő befolyásolja, irányítja)
- A tudatosítás, amikor a társadalmi normák belső motívummá válását törekszünk elérni a gyermeknél
- Újra a tevékenység kerül előtérbe, de magasabb szinten, tudatosan és fokozatosan átmenve az önnevelésbe.

1. Kezdeti tevékenység (a gyermeket a nevelő befolyásolja, irányítja).

- Első feladatunk a szokásszerű cselekvések kialakítása.
- Olyan jó szokásokat, cselekvési módokat követelünk meg a gyermekektől, amelyek későbbi személyisége számára alapul szolgálhatnak.

- Az elemi tevékenységet irányító nevelési módszerek
- Tapasztalás, cselekvés
- A tapasztalás, cselekvés az egész személyiséget mozgásba hozza és fejleszti.
- A gyermek cselekvéseinek jelentős része belső aktivitásból fakad, s fő megjelenési formája a játék. Az iskolában a tanulás válik a tanulók domináns tevékenységévé.
- Példakövetés
- Az utánpótlást és az azonosulást segítő pedagógiai tevékenység.
- Szoktatás
- Követelés

2. A tudatosítás, amikor a társadalmi normák belső motívummá válását törekszünk elérni a gyermeknél.

A nevelés nem állhat meg az öntudatlan cselekvések kialakításánál, mivel az értékes emberi cselekvésre a tudatosság jellemző, így egyre előtérbe kerül a tudat formálása.

A tudatosítás módszerei:

- A pedagógusok személyes példamutatása
- Meggyőzés
- Jutalmazás, büntetés

Nem elég tudni, hogy mi a helyes cselekvés, hanem ennek belső meggyőződésé kell válnia.

A további feladat tehát a meggyőződés kialakítása. Ez nem más, mint a motiválás: erős és hatékony indítók kialakítása a cselekvéshez.

Feltétlenül szükségesek az igazi meggyőződés kialakításához az érzelmek is, mivel nagy szerepük van a cselekvésben.

Az érzelmek általános természetéből adódik, hogy mint belső hajtóerők aktív vagy passzív hatással vannak a gyermekekre. Ezért fontos feladat az érzelmek kialakítása.

Mivel a cselekvéseknél általában nemcsak egy indítók – motiváció – van jelen, hanem több is, így a gyermeknek nehézségekkel kell megküzdenie a tevékenységek végrehajtásánál.

Ezért fontos kifejleszteni az akaraterőt.

3. Újra a tevékenység kerül előtérbe, de magasabb szinten, tudatosan és fokozatosan átmenve az önnevelésbe.

A serdülőkor idején új pedagógiai feladatok jelennek meg.

Az első feladat az önálló meggyőződés és világnézet kialakulása, illetve kialakítása.

Ennek megfelelően most már önnevelés formájában az akaraterő fejlesztése és a szokások kialakítása. Ez már nem külső, hanem belső indításra történik. Előtérbe kerül a tudatosság és a meggyőződés, a cselekvések és a szokások háttérbe szorulnak. Eddig az öntudatlan vagy utólag tudatosított szokásokra építettük a tudat formálását. Most a serdülő saját tudatának megfelelően alakít ki szokásokat. A kisiskolás a szokásból tudatosítja az erkölcsi elveket, a serdülő viszont az erkölcsi elveket igyekszik jól begyakorolt magatartásformákba, szokásokba rögzíteni.

A tudatos tevékenységet befolyásoló nevelési feladatok:

Akaratnevelés

Jellemformálás

Olyan fiatalokká szeretnénk formálni tanulóinkat, akik a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesítik magukban az alábbi tulajdonságokat:

humánus, erkölcsös, fegyelmezett, művelt, kötelességtudó, érdeklődő, nyitott, becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát, képes a problémák érzékelésére, megoldására, gyakorlatias, képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében, jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban), van elképzelése a jövőjéről, becsüli a tudást, öntevékenyen, aktívan részt vesz a tanulásban, ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit, képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni, tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti, képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és

szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban, a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik, ismeri, óvja, tiszteli, ápolja nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket, a természet, a környezet értékeit, más népek értékeit, hagyományait, az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit, társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben, ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módjait, viselkedése udvarias, beszéde kulturált, társaival együttműködik, szülőit, nevelőit, társait szereti és tiszteli, megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket, szellemileg és testileg egészséges, edzett, egészségesen él, külsője ápolat, tiszta, gondozott.

Bizonyos, hogy a fenti tulajdonságok mindegyikét nem lehetséges kialakítani valamennyi tanulónknál. Mégis mindennapos nevelő-oktatómunkánk során arra kell törekednünk, hogy minél több diákunk rendelkezzen végzős korára a lehető legtöbb itt felsorolt tulajdonsággal, személyiségjeggyel.

6. A közösségfejlesztés feladatai megvalósításának eszközei, főbb területei

1. Hon- és népismeret

Hazánk földrajzának, történelmének, irodalmának megismertetése

A közvetlen környezet, a városi és a falusi élet hagyományainak ismerete. Harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti és társadalmi környezettel

Nemzeti önismeret, hazaszeretet formálása

A megvalósítás területei: tanítási órák, szakkörök, tanulmányi kirándulások, múzeumlátogatások, iskolai megemlékezések, versenyek.

2. Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz

Pozitív viszonyok kialakítása a közös európai értékek iránt, nyitottság az európai kultúrára.

A megvalósítás területei: a nyelvoktatás keretében megismert nyelvterületeken élő népek szokásainak, ünnepeinek játékos kereteken belüli megismertetése.

3. Környezeti nevelés

A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása. Környezeti ártalmakra érzékenyen reagáló, a természetet szerető, óvó, becsülő személyiség kialakítása.

A megvalósítás eszközei: hulladék-hasznosanyag gyűjtés, a környezet szépítése, környezetvédő tábor, tudatos magatartás formálása a tanítási órákon, az épített környezet védelme, gondozása.

4. Kommunikációs kultúra

Az önálló ismeretszerzés, kritikai ítéletalkotás, véleményformálás, kifejezés, érvek kifejtése, értelmezése az anyanyelv megfelelő szintű használata révén.

Audiovizuális információk értő feldolgozása.

A megvalósítás területei: tanítási órák, osztály-és iskolai rendezvények, iskolai könyvtár, versenyek (szavaló, fogalmazási, mesemondó, szépkiejtési).

5. Testi, lelki egészség

Egészséges életmódra nevelés, ismeretek nyújtása a betegségek, balesetek, sérülések elkerülése érdekében.

A megvalósítás területei: egészségügyi szakemberek rendhagyó osztályfőnöki órái szervedélybetegségekről, AIDS-ről, mentálhigiénéről, egészséges táplálkozásról, projektek.

6. Pályaorientáció

Az önismeret fejlesztésén alapulva a pályaválasztás segítése a munka világáról nyújtott átfogó kép révén.

A megvalósítás területei: szakmai tanulmányi kirándulások a 7. és 8. évfolyamos tanulók számára, bemutatók szervezése. Szakmai együttműködés az Ipari Kamarával.

7. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítése

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- Szoros kapcsolat fenntartása az óvodákkal és a nevelési tanácsadóval.
- A leendő első osztályos tanítók szülői értekezletet tartanak az iskolások szüleinek, amelyen bemutatkoznak, bemutatják az intézményünket. A nagycsoportos gyerekek meglátogatják az iskolát, ahol a leendő osztálytanító játékos órát szervez részükre. Az elsős tanítók véleményt kérnek az óvónőktől leendő tanítványaikról, hogy beilleszkedésüket az óvodai tapasztalatok alapján is segítsék. Szívesen látjuk az óvónőket az első osztályban is, a gyerekek iskolai életét továbbra is figyelemmel kísérhetik.
- Szoros kapcsolat fenntartása a helyben működő fejlesztő pedagógusokkal.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése: a pedagógusok az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak. Az 5-8. évfolyamon a lehetőségekhez mérten differenciált oktatás, melynek célja a nívócsoportok, az egyéni foglalkoztatás lehetőségének realizálása.
- Felzárkóztató órák
- Napközitthon
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- Családlátogatások
- Tanítási órán kívüli tevékenységek

8. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos cél, hogy a pedagógusok oktatói munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez.

E cél elérését szolgálja a névcsoportos oktatás az 5-8. évfolyamon angol nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom, felvételi felkészítő (választott matematika és magyar) tantárgyakból.

A nem kötelező tanítási órák keretében a tehetséggondozást az alábbiakkal segíti az intézmény:

5-8. évfolyamon:

- Emelt óraszámú angol nyelv: heti 5 óra 5-6. évfolyamon, heti 4 óra 7-8. évfolyamon (a részvételi lehetőséget a korábbi tanév eredményeit figyelembe véve ajánlja fel a szaktanár)

7-8. évfolyamon:

- Választható matematika és magyar nyelv és irodalom

Ezeknek az óráknak a célja, hogy a központi írásbeli felvételi előtt álló tanulókat felkészítse a felvételi vizsgára mindkét tantárgyból.

A tanulók egyéni képességeinek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges gyerekek gondozását segítő foglalkozások indításáról minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt a felmerülő igények, az iskola lehetőségeinek figyelembevételével.

E tevékenységek a tanítási órákon kívül:

- Iskolai sportkör, melynek az iskola minden tanulója tagja lehet. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, segíti az egészséges testi fejlődésüket. Eredményesebbé teszi a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- Szakkörök: a különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

- Versenyek, vetélkedők: a tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában rendszeresen megrendeznek, s biztosítják továbbá az iskolán kívüli versenyeken való részvételt a tehetséges tanulók számára. A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve az egyes szaktanárok végzik.
- Az iskolánkban működő „Együtt az Iskoláért” Alapítvány szintén komoly segítséget nyújthat a tehetséges gyermekeknek. Iskolánk igyekszik minden pályázati lehetőséget kihasználni. Az így hozzájutott anyagi források is azon lehetőségek tárházát bővítik, melyekkel a tehetséges tanulók továbbfejleszthetik tudásukat. Állandó kapcsolatot tartunk a vállalkozókkal, akik – látva a célt – szívesen támogatják iskolánkat, illetve alapítványunkat.

9. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelem a tanulók szociális, erkölcsi, etikai, egészségügyi problémáival összefüggő megelőző, feltáró, elemző és segítségnyújtó tevékenység.

A megelőző tevékenységben fontos szerepe van a tanulók családi környezete, baráti, közösségi élettere alapos megismerésének.

Fő feladatunk a nevelők és a tanulók közötti nyílt, őszinte személyes kapcsolat megteremtése, az iskola és a család folyamatos kapcsolattartása, kölcsönös tájékoztatás.

Az említett tevékenységeket az érintett pedagógusok, osztályfőnökök és az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse végzi.

Színterei: - családlátogatások

- szülői értekezletek
- egyéni megbeszélések
- mikroértekezletek

A GYIV tevékenység formái:

- Megelőző programok szervezése külső szakemberek bevonásával
- Környezettanulmány készítése
- Tényfeltárás
- Esettanulmány
- Jelzés a hivatalos szervek felé
- Kérelmek, javaslatok megfogalmazása a problémás esetek segítése, enyhítése, illetve megszüntetése céljából az egészségügyi-, gyámügyi hatóságok, a Családsegítő központ szakemberei, egészségügyi és szociális bizottság felé
- A hivatalos és iskolán belüli intézkedések hatásának figyelemmel kísérése, utólagos ellenőrzése
- A nevelők és az iskolai GYIV felelős megelőző, feltáró tevékenysége gyors segítséget nyújthat a problémák megoldásában, de több esetben csak a hivatalos szervek felé tett jelzések adhatnak esélyt a megoldásra. Ezért nagyon fontos a szoros és rendszeres kapcsolattartás és információcsere a GYIV terén tevékenykedő személyekkel.

10. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Fő feladatunk: a tanulás tanítása.

A tanulás fejlesztésének útját mindig az adott gyermek életkori és egyéni adottságait, jellemzőit alapul véve, ezekhez kapcsolódóan kell megválasztani.

A fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi, és elvont-verbális útjait a fokozatosság elvét figyelembe véve mindig az egyénhez igazodva kell elmélyíteni.

Főbb területei:

- Fokozatos önállóság az időbeli és sorrendi fejlesztésben
- Kedvező külső feltételek megteremtése

- Egyénre szabott tanulási technikák, módszerek elsajátíttatása
- Az értő olvasás fejlesztése
- Az emlékezet erősítése
- Figyelemkoncentráció fejlesztése
- Célszerű rögzítési módszerek kialakítása
- A tanuló gondolkodási kultúrájának fejlesztése
- Az önművelés igényének felkeltése

A megvalósítás színterei:

- Az egyéni képességekhez igazodóan megszervezett tanítási óra, felzárkóztató foglalkozás, korrepetálás
- Napköziotthon
- Tanulószoza
- Nívócsoportos oktatás
- Iskolai könyvtár
- Múzeum- és színházlátogatás

11. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

I. Felzárkóztató programok az értelmi képességek fejlesztésére és a napi rendszeres étkeztetés terén

- Korrepetálás
- Szakkörök
- Tehetséggondozó foglalkozások
- Tanulmányi versenyek

- Pályázatok
- Tanulószoza
- Napközotthoni ellátás
- Diákétkeztetés

2. Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről, azok igénybevételének módjáról

- Segélyek
- Étkezési támogatások
- Pályázatok

3. Helyi (önkormányzati és iskolai alapítványi) támogatások megszervezésének ösztönzése, kérvényezés lebonyolítása az iskolai GYIV felelős révén. Javaslattétel a bizottságok felé a juttatások pozitív odaítélése végett.

4. Kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel, azok szakembereivel.

- Családsegítő Szolgálat
- Pszichológus
- Logopédus
- Gyógypedagógus
- Fejlesztő pedagógus
- Gyermekvédelmi felelős
- Gyámügyi felelős
- Védőnő, iskolaorvos

5. Személyes segítő kapcsolat kialakítása a tanuló és nevelői, a nevelők és a szülők, családok között egyedi esetmegbeszélések, családlátogatások útján.

6. Az anyagilag rászoruló családok gyermekeinek pénzbeni támogatása iskolán belül.

Jelenleg az „Együtt az Iskoláért” Alapítvány nyújt hathatós segítséget a rászorulóknak az osztálykirándulások, tábori támogatások, étkezési díjak részleges vagy teljes átvállalásával.

12. Ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások

- az első évfolyamon az évfolyamismétlés,
- a választható tanórai foglalkozások időkerete terhére szervezett tanórán kívüli foglalkozás, beleértve a tanulmány versenyeket, az énekkart, a pedagógiai programban szereplő más művészeti tevékenységet, az iskolai sportkört, a mindennapos testedzést, a házibajnokságot, az iskolák közötti versenyt, bajnokságokat is,
- a tanítás kezdete előtti, az étkezés ideje alatti felügyelet, továbbá a 8. évfolyam végéig a napközis és tanulószobai foglalkozás,
- az osztályozó vizsga, a különbözeti vizsga, a javító vizsga,
- az iskolai létesítményeknek (könyvtár, számítástechnika terem, tornacsarnok) eszközeinek használata.

Térítésszám-fizetési kötelezettség

Az előző pontban fel nem sorolt tanórán kívüli foglalkozások, az iskolai oktatás 1. évfolyamától a napközis foglalkozáson és tanulószobán résztvevők étkezése.

13. Iskolánkban minden évben hagyományosan megszervezett rendezvények, foglalkozások, programok, versenyek:

Rendezvények:

- A farsangi időszakban külön rendezzük meg az alsó és a felső tagozat farsangi bálját, amelyre hagyományosan az osztályok közös jelmezzel készülnek,
- alsó tagozaton Mikulás ünnepséget szervezünk

- A karácsony előtti utolsó tanítási napon rendezzük meg az iskolai ünneplést, amely valamelyik osztály műsorát, az énekkar és a tanárok szereplését jelenti,
- Évente megrendezett versenyek:
  - alsó tagozatos városi komplex tanulmányi verseny,
  - alsó tagozatos tantárgyi versenyek
  - városi labdarúgó Húsvét Kupa.
- Áprilisban tanítás nélküli munkanap a Fekete István Nap, amikor lehetőség szerint a természetben rendezünk programot az összes tanulónknak (akadályverseny, számháború),
- Iskolánk külön is megrendezi minden évben a saját gyermeknapját, szintén egy tanítás nélküli munkanapon.
- Projektnapok, hetek szervezése
- Foglalkozások, tanulás támogatása:
- Diákönkormányzat – érdekképviselő
- Napköziotthon – tanítási napokon
- Tehetséggondozás és felzárkóztató foglalkozások: az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tehetséggondozó, vagy felzárkóztató foglalkozások – ezek indításáról a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola igazgatósága és a nevelőtestület dönt.
- A továbbtanulás elősegítése
- Iskolai sportkör
- Szakkörök
- Iskolai könyvtár
- Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni, vagy csoportos használata

Iskolai vagy iskolán kívüli programok, melyeket iskolánk minden tanévben megszervez:

- Őszi egynapos tanulmányi kirándulás (szeptember)
- Iskolai túrák a természetbe tavasszal és ősszel
- Tavaszi két – vagy háromnapos tanulmányi kirándulás (május-június)
- Erdei iskola alsó tagozat (május-június)
- Határtalanul Pályázat keretében hetedik osztályosok kirándulása külföldre
- Jutalomkirándulás a kitűnő tanulók részére (október)
- Jutalomkirándulás az iskolai élet valamely területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók részére (május vége-június eleje)
- Kulturális programok: színház-, múzeum- és hangversenylátogatás
- BlackKidsClub – angol nyelvi klub
- Magyar kultúra napi vetélkedő
- Nyári táborok

Versenyek, amelyeken iskolánk minden évben részt vesz:

- Bolyai anyanyelvi, matematika és természettudomány csapatverseny (november, január)
- Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny (a tanév folyamán)
- Kazinczy szépírási verseny (a tanév folyamán)
- Diákolimpia (a tanév folyamán)
- Kele napja – Fekete Istvánról elnevezett általános iskolák országos rangadója (április)
- Kenguru matematika verseny alsós gyerekeknek (március)
- Területi mesemondó verseny alsós gyerekeknek Maglód (november)
- Népdaléneklő verseny Maglód (március)
- Vasadi területi vers- és prózamondó verseny alsós gyerekeknek (április)

- Tápiószecsői futóverseny

Az iskola a tervezett programokat önköltséges alapon vagy az intézmény mindenkori költségvetési lehetőségeitől függően szervezi meg.

14. A tankönyvrendelés szabálya

A tankönyvrendelést az iskola tankönyvfelelősei az érintett vezetőkkel engedélyeztetik.

A tankönyvek megrendelése és a meghatározott időpontig történő postázása a tankönyvfelelősök feladata.

A tankönyvfelelősöket az intézményvezető bízza meg.

15. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, társadalmi ismeretek, történelem, természetismeret, fizika, kémia, biológia és egészségtan, földünk és környezetünk ellenőrzésénél:

A tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik.

Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A témazáró dolgozatra összefoglalás keretén belül készülnek. A dolgozatról előre tudnak a tanulók. A felkészítő pedagógus legalább egy héttel előbb jelzi a témazáró időpontját. Külön feladatok megadásával segíti a tanulók munkáját.

Azok a tanulók, akik minden témazáró felmérőjüket elégtelen eredménnyel írják meg, félévkor illetve év végén legfeljebb elégséges osztályzatot kaphatnak.

Egy tanítási napon egy osztályban csak kettő témazáró dolgozat íratható, kivételt képeznek a heti egy órás tantárgyak témazárói.

Kiemelten fontos, hogy a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében minél többször ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóban.

A témazáró dolgozatok százalékos határai a következők:

0 – 32%	elégtelen (1)
33 – 54%	elégséges (2)
55 – 74%	közepes (3)
75 – 89%	jó (4)
90 – 100%	jeles (5)

(Ezek a határok csak a témazáró dolgozatra érvényesek, az egyéb írásbeli munkák értékelése ettől eltérhet.)

16. Környezeti nevelési program

Iskolánk helyi környezeti nevelési programjának jogi háttérét a Kormány 110//2012 (VI.4.) számú rendelete biztosítja. Így az ebben foglalt jogszabályok lehetőséget kínálnak arra, hogy iskolánk kialakíthassa, illetve folytathassa a környezeti nevelési tevékenységeit.

A Nemzeti Alaptanterv alapján a környezeti nevelés közös követelmény, értékei, szempontjai minden tantárgyban meg kell, hogy jelenjenek. Számos tanórán kívüli tevékenység is alkalmas arra, hogy környezeti nevelési célra használják. Ilyen tanórán kívüli tevékenységek lehetnek a kirándulások, szakkörök, táborok, erdei iskolák, melyek során a tanulók megtapasztalhatják, megismerhetik az őket körülvevő környezet jellegzetességeit, tulajdonságait.

Környezeti nevelésünk átfogó célja:

- készítsük fel a gyerekeket a környezetük aktív megismerésére,
- cselekvésükben vegyék figyelembe az élő és élettelen környezet igényeit,

- legyen stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatuk az élő ill. élettelen környezettel,
- keressék a problémát és azok okait,
- alakítsuk ki bennük az igényt a tiszta és szép környezetre,
- gondolkodásuk legyen kritikai és kreatív, s legyenek képesek a lehetséges megoldások megkeresésére, érezzék felelősséget a környezetükért
- környezettudatos magatartás és gondolkodás kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés

A környezeti nevelés megvalósításának kitüntetett színterei:

A tanórák, minden tantárgyban. Kiemelt szerep és felelősség hárul a társadalomismeret, a természetismeret, a földrajz tantárgy tanulásának, az osztályfőnöki óráknak.

A környezeti nevelés kereszttantervi hatású, ezért valamennyi műveltségterületet illetve azokhoz tartozó tantárgyakat átszövi.

Anyanyelv és irodalom: az anyanyelv, írni olvasni tudás eszköz is az olvasási élmények, a műveltség megszerzéséhez.

Idegen nyelv: segít más kultúrák, más természeti népek megismerésében és megértésében, megkönnyíti a nemzetközi társas kapcsolatokat, a globális környezeti problémák megoldására irányuló nemzetközi együttműködést.

Matematika: az integrált gondolkodásra nevel, ami a környezet egységének megértésében fontos. Az informatika a környezetvizsgálati adatok értékelésére, környezeti folyamatok modellezésére is felkészít.

Ember és társadalom: a természettel harmonizáló társadalom (gazdaság, kultúra, politika) megvalósítására, a természettisztelő cselekvési kultúrára, az ember-természet történeti viszony kiszámítására, az élet és létfeltételek megteremtésében kreatív együttműködésére, környezettudatos magatartásra készít fel. Pozitív környezeti jövőképet munkál ki. Az

emberismeret felkészít önmagunk lehetőségének és korlátainak számbavételére, környezettudatos állampolgári magatartásra.

Ember és természet: kiemelt fontosságú szépségének, harmóniájának, működésének felfedezése, megismerése önmagáért, fizikai, kémiai, biológiai, ökológiai alapelvek betartásáért, hogy az ember létfeltételeinek biztosításakor a környezeti szintek minőségét ne sértse meg. A természetismeretnek fontos eleme a természetközelség, e nélkül nem lehet hatékony a nevelés, a személyiségfejlesztés, az ismeretek elsajátítása.

Földünk és környezetünk: hangsúlyozza a természet, környezet, az ember egységét, egymástól való függését, egymásra gyakorolt hatásukat, a természeti és társadalmi folyamatok globális voltát, a természeti erőforrások végeességét, az ember természetátalakító tevékenységének korlátait.

Művészetek: a szó (irodalom), a hang (zene), a kép (festészet, film), az alak (szobor), a mozgás (tánc) segítségével valósuljon meg a képzelőerő, az élményképesség kifejlesztése, az ember külső és belső világa összekapcsolódásának képessége.

Életvitel és gyakorlati ismeretek (rajz, technika): az életvitel, a család nagyon fontosak, mert az ember biológiai lényege, testi, lelki egészsége itt alapozható meg. A munka az ember létfeltételeinek megteremtését szolgálja, de a környezetalakítás határát nem lépheti át.

Testnevelés: testi egészségre, korrektségre, küzdőképességre nevel, a megfelelő mozgás a test energia-háztartását karbantartja. Fontos a természetközelség igényének hangsúlyozása.

A helyi környezeti nevelési programok az iskolánkban:

- A környezeti nevelés szervesen beépül a fizika, kémia, természetismeret, biológia, földrajz, és osztályfőnöki tanítási órákba.
- A zöld növények ápolása a tantermekben és a folyosókon.
- Az iskola környéke és az iskolaudvar tisztaságának folyamatos megtartása.
- A tantermek és az iskolapadok tisztaságának megőrzése.
- Fák, cserjék, virágok ültetése és azok ápolása.

- Madáretetők készítése, azok kihelyezése, madarak etetése.
- Részvétel a város „nagytakarításában”, ill. a városi tisztasági versenyen.
- Szárazelemgyűjtés és PET palackok szelektív gyűjtése folyamatosan.
- Megemlékezés a Víz-, Föld- és Madarak Napjáról.
- Ünnepség iskolánk névadója, Fekete István tiszteletére.
- Őszi egynapos és tavaszi 2-3 napos osztálykirándulások.
- Megyei szaktárgyi és az országos levelező tantárgyi versenyeken való részvétel.
- Tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok.
- Nyári táborok szervezésének célja a több napos természetben való tartózkodás, a természettel való együttélés.
- Papírgyűjtés évente (lehetőség szerint 2 alkalommal).
- Használtolaj gyűjtés.
- Használt ruha gyűjtés.

Környezetnevelési programjaink többsége évek óta visszatérő, hagyományőrző programok, melyekkel az a célunk, hogy tájékozott, tevékeny, kreatív, problémamegoldó képességgel rendelkező, környezetükkel szemben elkötelezettséget és felelősséget érző fiatalokat neveljünk.

17. Egészségnevelési program

Az egészségnevelés célja:

- Segítse elő a tanulók egészségfejlesztési magatartásának kialakulását annak érdekében, hogy képesek legyenek saját egészségi állapotukat figyelemmel kísérni.
- Legyenek képesek a külső és belső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot veszélyeztető hatások csökkentésére.

- Találják meg a megváltozott környezethez való alkalmazkodás módját.
- Legyen az egészség a tanulók számára a mindennapi élet erőforrása.
- Ebből adódóan az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében. Fontos olyan magatartásoknak, szokásoknak a kialakítása, amelyek javítják a gyerekek egészségi állapotát. Az iskola befejezésekor pedig legyenek képesek az elsajátítottakat saját életükre alkalmazni.

Rendkívül fontos a betegségek megelőzése, amelyben döntő fontosságú a korai szűrésekben való részvétel. A gyermekek már első osztályos korukban részesülnek szűrővizsgálatban, amely kiterjed

- a mozgásszervekre
- a látásélességre
- a testsúlyra
- a magasságra
- a vérnyomásra.

A felsorolt szűréseket megismétlik a harmadik, az ötödik és a hetedik osztályban.

Minden évben az összes osztályra kiterjedő fogászati szűrővizsgálaton vesznek részt tanulóink.

A védőnő mindennapi kapcsolatot tart iskolánk tanulóival, folyamatosan figyelemmel kíséri iskolánk gyermekeinek egészségi állapotát. Továbbá:

- Osztályonként elsősegélynyújtásról előadás, bemutató.

Egészségnap az iskola területén – állomásokon az elsősegélynyújtás bemutatása, gyakorlása

Az iskola egészségügyi szolgálat részvételével

- sebellátás
- újraélesztés segítése
- ájulásnál teendők

- mérgezés
- hordágyon szállítás
- égési sérülés ellátása
- menekülési terv gyakorlása, stb.

Ugyancsak a megelőzést szolgálják a védőoltások.

A figyelem középpontjában áll az egészségkárosító magatartásformák kialakulásának a megelőzése. Ennek érdekében az osztályfőnöki órák tanmenetének összeállításakor kiemelt szerepet kapnak azok a témakörök, amelyek a káros függőségekhez vezető szokások kialakulását megakadályozhatják. A természetismeret tantárgy az ötödik és hatodik évfolyamon órakeretben biztosítja az alkohol, a drogfogyasztás, a dohányzás és a helytelen táplálkozás veszélyeinek ismertetését.

Szinte valamennyi tantárgy lehetőséget ad az egészséges életmódra nevelésre. A helyes napirend kialakítása, az egészséges táplálkozás, a szabadban való mozgás, a megfelelő öltözködés és hajviselet fontos a tanár és a diák számára. Szükség esetén külső előadó – orvos vagy védőnő – segíti felvilágosító munkánkat.

Évek óta kapcsolatban állunk nagy cégekkel, akik termékeikkel, oktató plakátjaikkal és videóikkal teszik színesebbé a biológia órákat. Ezeket a kapcsolatokat továbbra is ápolni kívánjuk.

Kirándulások szervezése, sport programok biztosítása lehetővé teszi, hogy minél kevesebb gyermek szenvedjen súlyfeleslegtől. Jelentős segítséget nyújt ezen törekvéseinkben a mindennapos testmozgás bevezetése, melyet a testnevelési órák, sportszakkörök, játékos foglalkozások és az úszásoktatás biztosítanak.

Iskolánk egészségnevelési programja nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékévé váló tiszteletére is nevel.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

Iskolánkban a tanulók fizikai állapotának felmérésére a NETFIT teszt rendszert használjuk. (Testnevelés szakos tanárok.) Ez a teszt a tanulók teljesítményét pontokban méri, és eszerint hét minőségi kategóriába sorolja az elért eredményeik alapján.

A teszt külön méri az aerob állóképességét a tanulóknak, valamint az általános testi erőt és erő-állóképességet.

Könnyített testnevelés, iskolai sportkör:

Könnyített testnevelés a tanórák keretén belül, differenciáltan, külön feladatok végeztetésével valósítjuk meg, mivel erre külön időkeretünk nincs.

18. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái

Kapcsolat a szülői társadalommal

Iskolai munkánk sikerének egyik kulcsa a szülőkkel és közvetlen társadalmi környezetünkkel való együttműködésünk. Változatos lehetőségeket kell kínálni a családoknak a kapcsolattartásra. A már élő hagyományok további ápolása mellett más alkalmakat is fel kell tárni. Számítunk a szülői munkaközösség munkájára a gyermekek szabadidős tevékenységeinek megszervezésében, a rendezvények lebonyolításában, de elsősorban az iskola erkölcsi támogatásában.

Szoros együttműködést igényel tehát a családokkal történő kapcsolattartás. Alkalmazkodnunk kell a családok megváltozott életkörülményeihez. Tudjuk, hogy a szülő, a tanár és a gyerek együttműködése társadalmi viszony, épp ezért a meglévő keretek között fontos a pedagógus számára is a szülők kezdeményező szerepének növekedése. A szülői házzal történő kapcsolattartást, információnyújtást szolgálják a fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatások.

A Szülői Munkaközösség választmányán keresztül a szülők képviselőjét látja el az iskola vezetésében, az iskolaközösség szoros része. Segíti az iskola és a családi nevelés összehangolását, mozgósít az iskola pedagógiai célkitűzéseinek és feladatainak megvalósítására.

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- az intézményvezető legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon

2. Közoktatási intézményünk a tanulókról rendszeres tájékoztatást ad a hivatalos E-KRÉTA felületen. Hivatalos, elektronikus úton értesítjük a tanuló szüleit gyermekük magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről. Tájékoztatjuk a szülőket az intézményi élet kiemelkedő eseményeiről és a szükséges aktuális információkról is.

A pedagógusok kötelesek a tanulókra vonatkozó minden értékelő érdemjegyet és írásos bejegyzést az E-KRÉTA osztálynaplójában bejegyezni: a szóbeli feleletet aznap, az írásbeli számonkérés eredményét legkésőbb a feladat kiosztása napján.

Az osztályfőnök havonta ellenőrzi az E-KRÉTA osztálynaplóját. Az osztályfőnök indokolt esetben írásban értesíti a szülőket a tanulók előmeneteléről, magatartásáról és szorgalmáról.

3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a vezetőkkel, a nevelőtestülettel.

4. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola intézményvezetője legalább félévente egyszer a szülői szervezet választmányi ülésén, vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

5. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b.) Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól
- a helyi tanterv követelményeiről
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
- az osztály tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról
- a gyermekek tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetésére felé

c) Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozási pontja, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival, vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai, vagy osztályszintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

6. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A Diákönkormányzat működési rendjének jogszabályi háttérét a 200/2012. (VIII.31.) EMMI Rendelet 7.§ (1) a) ag) pontja biztosítja.

6.1. A diákönkormányzat szervezete

A tanulóközösségek és a diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat akkor járhat el az intézmény egészét érintő ügyekben, ha megválasztásában a tanulók több mint 50 %-os képviselete biztosítva van. A diákönkormányzat – a tanulóközösség által elfogadott, és a nevelőtestület által jóváhagyott – szervezeti és működési rendje az intézményi SZMSZ mellékletében található.

Az osztályközösségek a diákönkormányzat legkisebb egységei, minden osztályközösség megválaszthatja az osztályküldöttet (2 fő), aki képviseli az osztályt az intézmény diákönkormányzatának vezetőségében. A tanulóközösségek így módon önmaguk diákképviseletéről döntenek. Az intézmény teljes tanulóközösségének érdekképviseletét a választott Intézményi Diákbizottság (IDB) látja el. Az IDB tagjai alkotják a diákönkormányzat vezetőségét, rajtuk keresztül gyakorolja jogát.

6.2. A diákönkormányzat jogai

A diákönkormányzat véleményezési és javaslattételi joggal rendelkezik az intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat egyetértési jogot gyakorol a következőkben:

- az intézmény szervezeti és működési szabályzatának elfogadásakor és módosításakor,
- a házirend elfogadásakor és módosításakor,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor

A diákönkormányzat döntési jogköre kiterjed:

- saját működésére és hatásköre gyakorlására
- működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználására,
- egy tanítás nélküli munkanap programjára,
- tájékoztatási rendszerének létrehozására és működtetésére,
- vezetőinek, munkatársainak megbízására.

6.3. A diákönkormányzat működési feltételei

Az intézmény tanévenként megadott időben és helyen biztosítja a diákönkormányzat zavartalan működésének feltételeit.

A diákönkormányzat az iskola helyiségeit, berendezéseit az intézményi SZMSZ és a házirend használati rendszabályai szerint térítésmentesen veheti igénybe.

6.4. A diákönkormányzat és az intézmény közötti kapcsolattartás

A diákönkormányzat munkáját a tanulók által felkért nagykorú személy segíti, aki – a diákönkormányzat megbízása alapján – eljárhat az IDB képviselőjében.

A Diákönkormányzatot képviselő felnőtt személy vagy diákküldött folyamatos kapcsolatot tart az intézmény igazgatójával.

A diákönkormányzatot patronáló tanár képviseli a tanulók közösségét az iskola vezetőségi, a nevelőtestületi értekezletek vonatkozó napirendi pontjainál. Az osztály diákönkormányzati - képviselője járhat el az osztályközösség problémáinak megoldásában.

A tanulók egyéni gondjaikkal, valamint kéréseikkel közvetlenül is felkereshetik az osztályfőnököt és az intézmény vezetőjét. Az intézményvezető heti fogadóórájának időpontja tanévenként változik. Az adott tanév intézményvezetői fogadóóráját az intézmény munkaterve tartalmazza. Az időpont közzététele az osztályfőnökök feladata.

6.5. Diákközgyűlés

Az iskolában évente legalább egy alkalommal diákközgyűlést kell szervezni. A közgyűlés színtere az iskolagyűlés, feladata a diákönkormányzat működésének és a tanulói jogok érvényesülésének az áttekintése.

19. Esélyegyenlőségi program

Az Intézmény a tanulók esélyegyenlősége, valamint a tanulókkal kapcsolatos egyenlő bánásmód érdekében, figyelembe véve:

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt, mely rögzíti, hogy minden embernek jog van ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen (1.§, valamint 27.§, 28.§ és 29.§), valamint
- a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény esélyegyenlőséget, valamint egyenlő bánásmódot érintő rendelkezéseit, a következők szerint határozza meg az e területen megvalósítandó programját.

I.fejezet

Általános szabályok

1. A szabályzat célja

A szabályzat célja, hogy meghatározza:

- az iskola háttéréből és
- a családi háttéréből adódó feladatokat,

- az iskolával való együttműködés módjait,
- a pedagógus és a tanuló jogait, kötelezettségeit.

2. A szabályzat hatálya

Az egyenlő bánásmód követelményét:

- a közoktatási intézmény, mint szerv valamint,
- a közoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők a gyermekkel, tanulóval kapcsolatos döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor kötelesek megtartani.

A szabályzat területi hatálya kiterjed az intézményre, valamint az intézmény által szervezett programok, események esetében az intézményen kívül is.

3. Az esélyegyenlőség biztosítása, és az egyenlő bánásmód követelménye

A helyi esélyegyenlőségi, illetve egyenlő bánásmód program kialakításkor figyelembe vételre került, hogy az egyenlő bánásmód követelménye alapján Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

- Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket a 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az egyenlő bánásmód követelményének fő jellemzői, hogy

- a követelmény kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre:
- amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy
- amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy

- közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás);

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen:

- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

4. Az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében folytatott intézményi tevékenység

Az intézményben az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében a következő feladatai vannak:

- az iskolai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- az iskola azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban ellátandó feladatok leírása, melyek segíti az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását,

- a szülők azon jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése, a tanulók jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása,
- a tanulók tanulmányainak folytatásával, teljesítményük értékelésével kapcsolatos feladatok meghatározása.

A fenti feladatokat részletesen a Program további fejezetei tartalmazzák.

II. fejezet

Az iskolai háttérből adódó feladatok

Az iskolai háttérből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatok:

- az oktatásba történő bekapcsolódás,
- a követelmények teljesítése,
- a mulasztások,
- a csoport vagy személy jogellenes elkülönítése,
- a továbbtanulásra való felkészítés, valamint
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások, és az oktatással kapcsolatos jutalmazások témaköréhez csoportosíthatóak.

1. Az oktatásba történő bekapcsolódáshoz tartozó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

1.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabályokat:

- Magyarország Alaptörvénye, valamint a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény határozza meg.

Magyarország Alaptörvénye értelmében a szülők, gondviselők kötelesek kiskorú gyermekük taníttatásáról gondoskodni.

A köznevelésről szóló törvény több helyen is utal az oktatásba történő bekapcsolódáshoz köthető szabályokra, így:

- az alapelveknél kinyilvánítja, hogy a gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos döntések, intézkedések meghozatalakor az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani (1.§(2))
- a tanulói jogviszonyra vonatkozó részben (50.§ (1.)) meghatározza, hogy a tanulói jogviszony felvétel, vagy átvétel útján keletkezik, melyről az iskola igazgatója dönt.
- Tanév közben – más körzetből – magatartási problémával küzdő gyermeket nem veszünk fel. Az esetlegesen hiányzó/eltérő tankönyveket az iskolai könyvtárból igyekszünk biztosítani. Az eltérő haladásból származó tanulási hátrányokat egyéni korrepetálással/fejlesztéssel pótoljuk.

Az oktatásba történő bekapcsolódásra vonatkozó főbb előírások:

a) Beiratkozás

- Az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra: megyei jogú városi önkormányzat által meghatározott időszakban kell beíratni.
- A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

b) Tanuló felvétele, átvétele

- Az általános iskola - beleértve a kijelölt iskolát is - köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található, kivéve, ha a Tankerületi Központ erről határozatban másként rendelkezik.
- Ha az általános iskola a kötelező felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles előnyben részesíteni azokat,

akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye, telephelye található. E körben a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló felvételét csak helyhiány miatt tagadhatja meg.

- Ha az általános iskola a kötelező felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, és valamennyi felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az általános iskola sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi kérelmeket benyújtókat meg kell hívni. Sorsolás nélkül is felvehető a halmozottan hátrányos, vagy sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek sajátos helyzete indokolja. A sajátos helyzetet a helyi önkormányzat rendeletben állapítja meg.

c) Tanulói tankötelezettség elmulasztása

Ha a gyermeket az általános iskolába nem írták be, vagy ha az általános iskola befejezése után nem jelentkezett középiskolába, az iskola intézményvezetője jelzi az illetékes jegyzőnek.

1.2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében:

- a beiratkozás időpontját ki kell függeszteni az iskola bejáratánál jól látható helyen, - tájékoztatót kell készíteni a beiratkozással, tanulói felvétellel, átvétellel kapcsolatos szülői kötelezettségekről, valamint az eljárás alapvető szabályairól, a tájékoztató ki kell függeszteni az intézmény bejáratánál,
- a beiratkozásakor tájékoztatni kell az érintetteket a tankönyvtámogatás rendszeréről, valamint az önkormányzati, illetve munkáltatói (beiskolázással kapcsolatos) támogatások igénylésének lehetőségéről,
- beiratkozásakor át kell adni az intézmény házirend egy példányát,
- a beiratkozások időtartama alatt, és a pótbeíratás során is ellenőrizni kell, hogy tanulók felvételének megtagadása történt-e, ha igen, az jogszerű volt-e,

- tanuló átvételre vonatkozó kérelem esetén ellenőrizni kell, hogy az átvétel elutasítása történt-e, ha igen, az jogszerű volt-e,
- értesíteni kell a jegyzőt a tanköteles tanuló beíratásának elmulasztásáról.

1.3. A feladatellátás célja

Az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosítása az oktatásba történő bekapcsolódás során.

1.4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az 1.2. pontban leírt feladatok ellátása nyomorkövethetősége érdekében:

- a beiratkozási, és az egyes tájékoztató hirdetmények egy-egy példányát meg kell őrizni, s rájuk kell vezetni a kifüggesztés és a levétel időpontját,
- statisztikát kell készíteni:
- a beiratkozási igényekről, a felvételt nyert, és az elutasított tanulók számáról, valamint az elutasítás okáról,
- az átvételi igényekről, az átvett és az elutasított tanulók számáról, valamint az elutasítás okáról;
- meg kell őrizni a jegyzők felé tett jelzéseket a beíratások elmulasztásáról,
- szükség szerint javaslatot kell készíteni a fenntartó, illetve az érintett óvodák felé az oktatásba történő bekapcsolódás esélyegyenlősége biztosításáért.

2. Követelmények teljesítéséhez tartozó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

2.1. A területre vonatkozó szabályozás

Az iskolai háttérből adódó, a követelmények teljesítésével kapcsolatos esélyegyenlőségi kérdések megközelíthetőek:

- a tanulók iskolai követelmények teljesítésének intézményi háttér oldaláról, valamint
- szakmai hozzáállás, az iskola által rendelkezésre álló tárgyasult eszközök vonatkozásában is.

A tanulók iskolai követelmények teljesítésének intézményi háttere:

A vonatkozó előírásokat a 20/2012. (VIII.31.) Korm. rendelet határozza meg.

A fentiek alapján az Oktatási Hivatal a tanulót kérelemre:

- részben vagy
- egészen felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.

A felmentés feltételei közé tartozik, a tanuló:

- egyéni adottsága, sajátos nevelési igénye, valamint
- sajátos helyzete.

Egyéni munkarendben

- a tanuló – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;
- a sajátos nevelési igényű (SNI) vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók esetében a tanuló neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;
- a tartós betegségben szenvedő, tartós gyógykezelés alatt álló tanuló felkészítéséről, osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;

- a tanuló az iskola intézményvezetőjének előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- az életvitel-szerűen külföldön tartózkodó tanuló a félévi minősítése az intézményvezető döntése alapján mellőzhető; ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Ha az egyéni munkarend tartama alatt a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Az egyéni munkarend engedélyezésére irányuló eljárás

Az egyéni munkarend feltétele az aktív tanulói jogviszony megléte. Az egyéni munkarendet arra az iskolára lehet kérni, amelyben a tanuló ténylegesen tanul.

1. A kérelem benyújtása

a) A benyújtás határideje

A kérelmeket főszabály szerint az adott tanévet megelőző június 15. napjáig lehet benyújtani. Ezt követően csak abban az esetben lehet egyéni munkarendet kérelmezni, ha olyan körülmény merül fel, mely megakadályozza, hogy a tanuló mindennapos iskolába járással teljesítse tanulmányi kötelezettségeit.

b) A kérelmező

Az egyéni munkarend iránti kérelmet kiskorú tanuló esetében a szülő/gyám, nagykorú tanuló esetében a tanuló saját maga nyújtja be.

Amennyiben a szülői felügyeleti jogot a szülők közösen gyakorolják, a kérelmet benyújtó szülő nyilatkozik arról, hogy a kérelemben foglaltakkal a másik szülő egyetért.

c) A kérelem benyújtásának módja, kapcsolattartás

A kérelmet ügyfélkapun keresztül vagy postai úton lehet benyújtani. Az ügyfélkapun előterjesztett kérelmek esetében az Oktatási Hivatal az eljárásban meghozott döntéseket

kizárólag a kérelmező ügyfélkapus tárhelyére küldi meg.

A postai úton benyújtott kérelmeket az:

Oktatási Hivatal

Budapest

1981

címre kell elküldeni.

Postai kapcsolattartás esetén az Oktatási Hivatal az eljárásban meghozott döntéseket kizárólag postai úton küldi meg a kérelemben megadott postacímre.

Az iskola szakmai hozzáállása:

A tanulói követelmények teljesítésére vonatkozó előírásokat a Nemzeti Alaptanterv, a helyi pedagógiai program és a helyi tanterv határozza meg.

Az iskola által rendelkezésre álló taneszköz és felszerelések:

Az iskolában alkalmazandó kötelező minimális eszköz, és felszerelések jegyzékét a közoktatási törvény tartalmazza. Az iskolának törekednie kell arra, hogy minél több és a pedagógia során minél hatékonyabban alkalmazható oktatást segítő, támogató eszközei legyenek.

2.2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

a. A kötelező tanórák alól történő felmentéssel kapcsolatos feladatok:

- a tanuló felkészítésének megszervezése és a felkészítés lebonyolítása,
- a tanuló tudásának számonkérési időpontjának meghatározása és a számonkérés lebonyolítása.

b. Az iskola szakmai hozzáállása:

- a pedagógus továbbképzés tudatos irányítása:

- Az iskolai tanulói kudarcok leküzdésének, az esélyegyenlőség megteremtésének egyik meghatározó feltétele, hogy szakmailag felkészült nevelők már az iskoláskor kezdeti szakaszán felismerjék azokat a hátrányokat, akadályokat, amelyek a tanulók előmenetelét nehezítik. Ezért fontos feladat az olyan tudatos továbbképzési rendszer kialakítása, elfogadtatása a nevelőtestülettel mely kiemelt figyelemből kezeli az előbbi hátrányokat, akadályokat.
- Törekedni kell a szakos ellátottság fenntartására.
- Az adott pedagógus által készített és alkalmazott tanmeneten keresztül – az iskola – jelentősen befolyásolni tudja az egyes követelmények teljesítésével kapcsolatos esélyegyenlőséget.

A pedagógus feladata, hogy olyan tanmenetet állítson össze és a tanmenetet úgy alkalmazza, hogy azzal ne sértse a tanulók, illetve egyes tanulócsoportok esélyegyenlőségét.

A pedagógus további feladata, hogy az egyes pedagógiai módszereket úgy alkalmazza, hogy azzal ne sértse az esélyegyenlőség követelményét.

c) Az iskola által rendelkezésre álló taneszköz és felszerelések:

- a rendelkezésre álló eszközök és a jogszabályi követelmények összevetése, - több évre szóló eszközpótlási, fejlesztési program összeállítása, - eszközfejlesztési pályázatok útján.

2.3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy

- a kötelező tanórák alól történő felmentés a gyermek, tanuló érdekének megfelelően történjen,
- az iskola biztosítson megfelelő szakmai, és intézményi háttérrel az intézménnyel jogviszonyban lévő tanulók számára.

2.4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

Az egyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód biztosításában is szerepet játszó – 2.2. pontban meghatározott - feladatok nyomonkövetése a következők szerint történik:

a. A kötelező tanórák alól történő felmentéssel kapcsolatos dokumentálási feladatok:

- a beérkezett kérelmek ügyiratait meg kell őrizni,
- az érintettek felkészítésével kapcsolatos iratokat szintén meg kell őrizni,
- a nevelőtestület által meghatározott követelményekre vonatkozó dokumentációt a számonkérésre vonatkozó adatokat együtt kell tárolni,
- vizsgálni kell, hogy az érintett számára a számonkérés időpontjának kijelölése az egyenlő bánásmód követelményét nem sértette-e.

b. Az iskola szakmai hozzáállásával összefüggő mérési, dokumentálási feladatok:

- feljegyzést kell készíteni az egyes továbbképzések esélyegyenlőség biztosításában alkalmazható tapasztalatairól,
- a pedagógusok által alkalmazott tanmenetek követelményei, valamint a korrepetálásra, felzárkóztatásra szoruló tanulók, valamint a bukások számának összehasonlító elemzése,
- az óralátogatási jegyzőkönyvek pedagógusok által alkalmazott módszereinek megfigyelése, elemzése.

3. Mulasztásokkal kapcsolatos esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

3.1. A területre vonatkozó szabályozás

A mulasztásokkal kapcsolatos szabályokat:

- a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a 20/2012. (VIII.31.) Korm. rendelet, valamint
- az intézményi házirend határozza meg.

3.2 Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A mulasztásokkal kapcsolatos szabályok:

- az iskola egyes esetekben engedélyezheti a tanuló távolmaradását,
- tájékoztatási kötelezettsége merül fel:
- az intézménynek a szülő, és tanuló felé,
- a pedagógusnak az intézmény vezetője felé, valamint
- az intézménynek az illetékes jegyző felé,
- ellenőrzési kötelezettsége van a pedagógusnak a hiányzások igazolása hitelessége megállapításában.

A pedagógus feladata az, hogy adott mulasztásról megítélje, hogy a mulasztást igazolt, vagy igazolatlan mulasztásnak kell-e tekinteni.

A mulasztásokkal kapcsolatos szabályokat, valamint a mulasztás igazolásának konkrét formáit, módját, határidejét a házirend szabályozza.

Az igazolatlan mulasztással kapcsolatos feladatok:

- Az iskola köteles a szülőt - az igazolatlan mulasztás következményeire való figyelmeztetés mellett - értesíteni a tanköteles tanuló első igazolatlan mulasztásakor. (A késésekből is lehet igazolatlan óra. Ha a tanuló a tanórai foglalkozás kezdetére nem érkezik meg, késik, azt igazolnia kell. A késések ideje - a házirendben foglaltak szerint - összeadható. Amennyiben ez az idő eléri a tanórai foglalkozás idejét, a késés egy igazolt vagy igazolatlan órának minősül. Az elkéső tanuló nem zárható ki a tanóráról.)
- Ha a szülő értesítése ellenére a tanuló ismételten igazolatlanul tanórát mulaszt, az iskola a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve keresi meg a tanuló szülőjét.

- Ha a tanuló egy tanítási évben 10 óránál többet mulaszt igazolatlanul, akkor az intézményvezető a gyermek lakóhelye szerint illetékes Gyermekjóléti Szolgálatot tájékoztatja a hiányzásokról.
- Az igazolt mulasztással kapcsolatos feladatok:
  - lehetőség szerint kapcsolat tartása tanulóval, tanuló szülőjével az iskolai tanulmányokban való előrehaladásról (tájékoztatás a tanórán vett tananyagról, a munkafüzetben, illetve füzetben végzett óra munkáról).
- Az igazolt és igazolatlan mulasztással kapcsolatos közös pedagógiai feladat:
  - a hiányzó tanuló felkészítése, szükség szerint korrepetálása, felzárkóztatása.

3.3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja:

- az igazolatlan mulasztások számának minél kisebbre történő szorítása,
- a hiányzások miatti hátrány leküzdésének segítése a tanórákon, illetve tanórán kívüli foglalkozások segítségével. (Bővebben lásd a felzárkóztatás résznél.)

3.4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása A dokumentálás, mérés módja, eszközei:

- Az osztályfőnököknek feljegyzést kell készíteniük:
  - a tanulók igazolatlan hiányzásáról,
  - a szülő értesítéséről,
  - szülővel folytatott megbeszélés eredményéről.
- Az iskolában külön nyilvántartást kell vezetnie az igazolatlanul hiányzó tanulókról.

A nyilvántartásba be kell írni:

- a megtett intézkedéseket (Gyermekjóléti Szolgálat értesítését, jegyző értesítését),
- az intézkedések eredményeit, hatását stb.

4. Csoport vagy személy jogellenes elkülönítéséhez kapcsolódó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

4.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabályokat az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. törvény tartalmazza.

A törvény 10.§ (2) bekezdése értelmében jogellenes elkülönítésnek minősül az a magatartás, amely egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól – tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül – elkülönít.

A jogellenes elkülönítés az, ha valakire vagy valakikre sajátos szabályokat alkalmaznak, őket a többiekhez képest eltérően, valamilyen társadalmi értelemben vett hátrányt okozóan kezelik. Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt:

- neme,
- faji hovatartozása,
- bőrszíne,
- nemzetisége,
- nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása,
- anyanyelve,
- fogyatékosága, egészségi állapota,
- vallási vagy világnézeti meggyőződése,
- politikai vagy más véleménye,
- családi állapota,
- anyasága (terhessége) vagy apasága,

- szexuális irányultsága,
- nemi identitása,
- életkora,
- társadalmi származása, - vagyoni helyzete,
- foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama,
- érdekképviselőhöz való tartozása,
- egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője
- miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

4.2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az intézményben ügyelni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód követelmény ne sérüljön valamely személy, vagy csoport

- intézménybe való felvétele, átvétele során,
- elkülönítése során az intézményen belül, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- intézmény által szervezett tanórán kívüli foglalkozásokon, rendezvényen való részvételének lehetőségében,
- a követelmények teljesítésének értékelésekor,
- a mulasztások kezelésénél (igazolt, vagy igazolatlan, illetve a mulasztások miatti lemaradások pótlása. mulasztásokat követő számonkérések),
- a tanultak számonkérésekor és értékeléskor,
- a tanulók balesetet követő ellátásakor, illetve a tanulóbaesetek kivizsgálásakor, - méltóságát sértő bánásmód során,

- olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása során.

Azaz ne legyen olyan elkülönítés, melynek során az oktatás valamely vonatkozásában meghatározott színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

Az intézményben folyamatosan ellenőrizni kell, hogy nem működnek-e olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

4.3. Feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy

- az intézményben a jogellenes elkülönítés valamennyi formájának kialakulását, fenntartását megakadályozza,
- megakadályozza a tanuló, illetve a szülői közösségekben a jogellenes elkülönítés kialakulását, pozitívan befolyásolja a másság elfogadását.

4.4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A feladat ellátásának mérése, nyomon követése a következő módon történik:

- vizsgálni kell a beiratási, átvételi kérelmek elutasítását a jogellenes elkülönítés szempontjából,
- ellenőrizni kell az osztály és csoport kialakítások eredményének szempontjait, azok nem esnek-e a jogellenes elkülönítés fogalmi körébe,
- az intézményen belül az egyes személyek, illetve csoportok elkülönítésére tett javaslatot az elkülönítés szempontjaival és indoklásaival megadni, ahol a szempontok csak pedagógiailag alátámasztott, szakmai érvek lehetnek,

- feljegyzést kell készíteni a csoport, vagy személy jogellenes elkülönítésével kapcsolatos információkról (bővebben lásd 4. pontnál).

5. Felkészítés a továbbtanulásra

5.1. A területre vonatkozó szabályozás

A továbbtanulásra történő felkészítés témakörére vonatkozó szabályokat a közoktatásról szóló törvény, valamint a végrehajtására kiadott kormányrendelet határozza meg.

A továbbtanulásra felkészítés feladatait tartalmazza a helyi tanterv is.

5.2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A továbbtanulásra való felkészítés során az iskola a tanulói esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód biztosítása érdekében ellát:

- pályaorientációs és
- továbbtanulásra felkészítő feladatokat.

A pályaorientációs feladatok:

A pályaorientációs feladatok keretében gondoskodni kell:

- a tanulók az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztéséről,
- a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak:
- tartalmának,
- követelményeinek és a hozzá vezető utaknak,
- a lehetőségeknek,
- az alternatíváknak

- tevékenységek és tapasztalatok útján történő megismertetéséről,
- a lehetőségek és a valóság, illetve a vágyak és a realitások tanuló belátásán alapuló összehangolásáról.

A pályaorientációs feladatok ellátásának fő színterei:

- család,
- iskola (Az iskola a tanulók számára pályaválasztási és életvezetési tanácsokat ad osztályfőnöki órákon, valamint más, ebben a témakörben járatos pedagógustól.),
- intézményen kívüli tanácsadó intézmények,
- pályaorientációs programok.

Továbbtanulásra való felkészítési feladatok:

A tanulókat és a szülőket tájékoztatni kell a továbbtanulással kapcsolatos feladatokról, a más intézmény által elvárt tanulmányi eredményekről, tudásszintről.

Az iskola a megfelelő időben és tartalommal végzett tájékoztató tevékenysége nagyban hozzájárulhat a tanulók sikeres felkészüléséhez, mivel

- teret enged a felkészülést segítő tanórán kívüli foglalkozások kezdeményezésének, lehetővé teszi az ilyen foglalkozásokon való részvételi igény jelzését, illetve
- lehetőséget teremt a foglalkozásokon való részvételre.
- Az iskola a továbbtanulásra történő felkészítési feladatai során:
  - megszervezheti a felkészítő foglalkozásokat,
  - a könyvtári könyvállomány segítségével hozzájárulhat a tudás elmélyítéséhez,
  - számítógépes rendszerével (programok és az internet segítségével) további lehetőséget nyújthat azon tanulóknak, akik számára csak az iskola adhatja meg a bővebb ismeretszerzési lehetőségeket,
  - a hátrányos helyzetű, de tehetséges, szorgalmas gyermekek számára megteremti a nyugodt felkészülés lehetőségét a tanulószoba igénybevételi lehetőségével.

Az intézmény feladata, hogy kellő súllyal, az egyenlő bánásmód követelményét szem előtt tartva, a házirendben meghatározott elvek és szabályok figyelembevételével döntse el, hogy milyen módon, témában, hány résztvevővel segíti a tanulók továbbtanulásra való felkészítését.

5.3. Feladatellátás célja

A továbbtanulásra való felkészítéssel kapcsolatos esélyegyenlőség biztosítási feladatok célja:

- pályaaorientáció eszközével a tanulók pályaválasztásának segítése,
- a továbbtanulás segítése a tanulók fejlesztésével, a tanórán kívüli foglalkozásokkal.

5.4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A továbbtanulással kapcsolatos intézményi feladatellátás mérése, dokumentálása a következők szerint történik:

- dokumentálni kell az intézményen kívüli pályaaorientációs programokon való részvételt, (rögzíteni kell legalább: program nevét, témáját, helyszínét, időpontját, a résztvevők számát,)
- meg kell őrizni a továbbtanulással kapcsolatos felkészítő foglalkozásra érkezett igényeket, és azok teljesítésére vonatkozó információkat (szerveztek-e felkészítő foglalkozást vagy sem, stb.)
- el kell készíteni a továbbtanulásra való felkészítésben résztvevők, és a sikeresen felvételizők számát és arányát tartalmazó statisztikát.

6. Az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások, és az oktatással kapcsolatos jutalmazások témaköréhez tartozó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

6.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabályokat:

- a köznevelési törvény (2011. CXC. törvény),
- az intézmény szervezeti és működési szabályzata, valamint
- az intézmény házirendje tartalmazza.

6.2. Az ellátandó konkrét feladatok

A feladatok a következők:

- Minden tanulónak egyenlő feltételek mellett kell biztosítani az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatásokat, a szolgáltatások igénybevételének módjáról, lehetőségéről, feltételeiről minden tanulót, szülőt tájékoztatni kell:
- a tanórán kívüli foglalkozások vonatkozásában (napközi ellátás, tanulószoba, szakkörök, foglalkozások),
- az ellenszolgáltatás fejében igénybe vezető foglalkozások, szakkörök vonatkozásában,
- az iskola helyiségeinek használata tekintetében pl.: tornaterem, könyvtár stb.,
- a tanulóknak és a szülőknek lehetőséget kell adni arra, hogy az intézmény által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban javaslatot tegyenek, véleményüket elmondhassák,
- az oktatásokkal kapcsolatos jutalmazások során a pedagógusoknak, az osztályfőnököknek, illetve az intézményvezetőnek a helyi szabályokat úgy kell érvényre juttatniuk, hogy az a tanulókkal való egyenlő bánásmód elvét ne sértse,
- a tanulók, szülők ismerjék az oktatással kapcsolatos jutalmazások lehetőségeket.

6.3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása az intézményi szolgáltatások és jutalmazások terén.

6.4. A feladatok ellátásnak nyomon követése

Feljegyzést kell készíteni az intézményt az intézményi szolgáltatások igénybevétele, illetve a jutalmazások rendjével kapcsolatban ért kritikákról. Vizsgálni kell azok esélyegyenlőséget, vagy egyenlő bánásmód követelményét sértő voltát.

7. Településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése

7.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabályokat:

- a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 7.§ (1)b)bk) bekezdés tartalmazza.

7.2. Gyömrő város területén nem él olyan nemzetiség, mely önálló kisebbségi önkormányzattal rendelkezik, így nem határozható meg kultúrájuk megismerését szolgáló tananyag.

III. fejezet

Családi háttérből adódó feladatok

A családi háttérből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatok a következő témakörök mellé csoportosíthatóak:

- így a családi háttér iskolai végzettsége,
- a csonka család okozta problémák, feladatok,
- a család szociális, anyagi helyzete.

A családi háttérből adódó, az egyes témaköröknél azonosításra kerülő problémák, valamint az intézmény által ellátandó feladatok és alkalmazható eszközök sokszor egymással szoros kapcsolatban vannak, valamely helyzet adott tanulónál halmozódva jelenhet meg. Ez külön odafigyelést igényel az intézmény részéről.

1. A családi háttér iskolai végzettségéhez kapcsolható esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

1.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó közvetlen szabályozás nincs, de a köznevelési törvény és a végrehajtási rendeletei, valamint egyes intézményi dokumentumok érintik a tanulókat a családi háttérben tapasztalható iskolai végzettség miatti egyenlőtlenségét.

1.2. Az iskolai végzettséggel kapcsolatban felmerülő, a tanulók esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák

A családi háttér iskolai végzettség szempontjából:

- adott tanuló esetén lehet ösztönző, illetve
- a tanuló tehetség kibontakozását, illetve tanulmányi előmenetelét hátrányosan befolyásoló.

A családi háttér iskolai végzettsége pozitívan hat általában a tanulóra akkor, ha

- a szülők, illetve az egyik szülő diplomás, mivel elvárásként fogalmazódik meg a gyermekkel szemben is az, hogy diplomát szerezzen,
- a szülők nem diplomások, de a szűk családi környezetben valakinek sikeresen alakult az életpályája a magasabb iskolázottsága révén,
- a szülők alacsony, vagy közepes iskolázottságúak, és a gyermekük elé a magasabb iskolai végzettséget, és az általa remélt jobb munkalehetőség reményét vetítik.

A családi háttér iskolai végzettsége ugyanakkor negatívan is hathat a tanulóra akkor, ha

- a szülők alacsony, vagy közepes iskolázottságúak, a gyermekük tanulmányaira nem fordítanak különösebb figyelmet, nem biztatják, támogatják törekvéseit,
- a szülők diplomások, és gyermeküket – a gyermek tehetségének, szándékának, érdeklődési körének figyelembe vétele nélkül - irányítják a diploma megszerzése felé.

1.3. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A pedagógus feladata az, hogy

- felmérje, megítélje valamely tanuló képességét, erősségeit és gyengeségeit,
- felismerje a családi háttér iskolai végzettségéből eredő támogatás hiányát (egyik oldalról „ezt neked tudnod kell”, a másik oldalról „ha akarnék, sem tudok segíteni”),
- a fogadóórák rendszerén keresztül felmérje a tanulókkal szemben megfogalmazott szülői elvárásokat,
- munkája során felismerje a gyermekre nehezedő – indokolatlannak tűnő – szülői elvárást, és azt a szülővel való kommunikáció, együttműködés keretében kezelje (lásd együttműködés az iskolával rész),
- tehetséges tanulóknál kezdeményezze a tehetséggondozást,
- gyengébb képességű tanulónál javasolja a korrepetáláson, felkészítésen való részvételt,
- teremtsen meg tanórán a differenciálás oktatás kereteit, és alkalmazza azokat a többféle tanulói igény kielégítésére.
- Az iskola feladata továbbá az, hogy segítse a család iskolai végzettségéből fakadó egyes hátrányokat, pl.: alacsony iskolázottságú családoknál a könyvek, a számítógép, az internet kapcsolat, valamint az egyéb kulturális programokon való részvétel hiánya.
- A fenti hátrányok leküzdését segítik:
  - az iskolában biztosított internet hozzáférés,
  - az iskola által szervezett kulturális programok (mozi, színház, kiállítás stb. látogatás).

1.4. A feladatellátás célja

A családi háttér iskolai végzettségéből fakadó esélyegyenlőség biztosítási feladatának legfőbb célja, az esélyegyenlőtlenségek megszüntetése a pedagógus, a tanuló, a szülő együttműködésével, valamint az intézmény által biztosított egyéb eszközökkel.

1.5. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A családi háttér iskolai végzettségéből fakadó intézményi feladatellátás nyomon követése, ellenőrzése a következő szám adatok, és információk szerint történik:

- a könyvtári szolgáltatást igénybe vevők száma,
- az internet lehetőséget igénybe vevő tanulók száma,
- az iskola által szervezett programok száma, valamint a résztvevők létszáma, a pedagógusok jelzése a szülők tanulóval szemben nem megfelelő tanulmányi elvárásairól, a kezdeményezett beszélgetések eredményéről, a kezdeményezett intézkedésekről.

2. Csonka családdal kapcsolatos esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

2.1. A területre vonatkozó szabályozás

A csonka családdal kapcsolatos jogszabályi háttérként közvetlenül csak az esélyegyenlőségi törvény vehető figyelembe, mely szerint nem szabad hátrányosan megkülönböztetni az ilyen családban nevelkedő tanulókat.

2.2. A csonka családdal kapcsolatban felmerülő, a tanulók esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák

A csonka családban nevelkedő tanulók esetében a tanuló esélyegyenlőségét hátrányosan befolyásolja:

- elvált szülők esetében a két szülő közötti konfliktus, esetenként az eltérő nevelési módszerek, eszközök használata a csonka családban:
- gyakran kevesebb figyelem jut a gyermekekre,

- előfordul csak a gyermekre koncentráció, ami már gátolhatja a gyermek egyéniségének, saját világképének kialakulását, közösségekbe való beilleszkedését,
- a gyermek érzelmileg bizonytalanná, egyes esetekben kiszolgáltatottá válhat,
- anyagi problémák is jelentkeznek.

2.3. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az iskola feladata az, hogy

- a csonka családban élő gyermekek személyiségfejlődését a pedagógusok és az osztályfőnök segítségével fokozottan figyelemmel kíséresse,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős beszélgetést kezdeményezzen a gyermekkel, segítse a problémáinak megoldását,
- törekedni kell arra, hogy a gyermekkel legalább egy pedagógus, vagy az osztályfőnök mély, bizalmi kapcsolatot építsen ki, s problémáit feltárja, hogy azon segíteni lehessen,
- a gyermek viselkedésében, tanulmányi eredményében észlelt változások miatt a pedagógusnak, illetve az osztályfőnöknek beszélgetést kell kezdeményezni a szülővel, szülőikkel,
- a tanulmányi eredményét jelentősen rontó tanuló számára biztosítani kell tanórákon a differenciált oktatást, valamint gondoskodni kell a korrepetálásáról, felzárkóztatásáról,
- ha a pedagógus úgy véli, hogy a gyermek nyugodt felkészülése otthon nem biztosított, javasolnia kell a szülő számára azt, hogy a gyermek vegye igénybe a napközi, vagy a tanulószobai foglalkozást,
- ha a gyermeknél a szülővel történő megbeszélés után nem kezdődik meg pozitív változás, az osztályfőnök kezdeményezi, hogy a szülők a gyermeket szakemberhez (pszichológushoz, nevelési tanácsadóhoz) vigyék.

2.4. Feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a csonka család miatta gyermekekre nehezedő terheket felismerje és segítse a családot a problémák megoldásában.

2.5. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

- csonka családokkal kapcsolatos feladatellátás közvetlenül nem mérhető.
- feladatok dokumentálása az osztályfőnöki feljegyzésekkel történhet, melyekben leírják a csonka családban nevelkedő tanulók személyiségével, tanulmányi eredményeivel, illetve a szülőkkel, a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel folytatott megbeszélések tapasztalatait.

3. A család szociális, anyagi helyzetéből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

3.1. A területre vonatkozó szabályozás

A család szociális, anyagi helyzetével kapcsolatban a következő szabályozásokat kell figyelembe venni:

- az esélyegyenlőségi törvény,
- a köznevelésről szóló 2011. CXC. évi törvény,
- 20/2012. (VIII.31.) Kormányrendelet,
- az intézményi házirend,
- a szervezeti és működési szabályzat, valamint
- a tankönyvtámogatás helyi rendjéről szóló szabályzat előírásait.

Az előzőeken túl figyelembe kell venni még:

- a helyi önkormányzat gyermekvédelmi és szociális rendeletét, valamint
- a személyi jövedelemadó törvény beiskolázási segélyre vonatkozó előírásait.

3.2. A család szociális, anyagi helyzetéből fakadó a tanulók esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák

A család szociális helyzetéből fakadó problémák a következők lehetnek:

- a tanuló szociális viselkedése nem megfelelő,
- a nem megfelelő életvitelű családban, a rendezetlen családi viszonyok között, a rendszertelen életmód mellett a tanulók iskolai felkészülése nehéz,
- a családnak a szociális helyzetéből fakadóan nincsen meg a gyermek harmonikus otthoni fejlődését elősegítő körülmények, eszközök, a tanuló ingerszegény környezetben él.

A család anyagi helyzetéből adódó problémák jellemzően a következők:

- a család nem, vagy nehezen tudja biztosítani a gyermek megfelelő fizikai és szellemi fejlődéséhez szükséges szükségleteket biztosítani, így:
- egyes esetekben még az étel biztosítása is gondot jelent,
- a ruházat minősége, mennyisége nem megfelelő,
- a taneszközök nem állnak rendelkezésre (íróeszközök, tolltartó, tornafelszerelés stb.),
- otthon nincsen a tanulónak az ismeretei bővítéséhez szükséges eszköz háttér (könyvek, folyóiratok, stb.);
- az anyagi helyzet miatt nem kísérik kellő figyelemmel a gyermek tanulmányait, - a szülők plusz munkát vállalnak az anyagi helyzetük növelésére, így a gyermekre nehezebben tudnak figyelni,
- egyes családok a látszat fenntartása érdekében sok mindent anyagi lehetőségeiken felül vállalnak.

3.3. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A szociális és anyagi helyzet miatt ellátandó intézményi feladatok:

a) A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet feltárása:

- az osztályfőnöknek törekednie kell arra, hogy megismerjék a tanuló életkörülményeit, betekintést nyerjenek a család anyagi és szociális viszonyaiba azért, hogy az esetleges hátrányok leküzdésében segítsék a családot és a tanulót, - az osztályfőnöknek:
- a gyermekkel folytatott beszélgetés,
- a fogadóórák,
- a szülő, illetve a pedagógus által kezdeményezett beszélgetések, valamint
- a családlátogatás tapasztalatai alapján segítenie kell feltárni, azonosítani a tanuló hátrányosan befolyásoló körülményeket.

b. A tanulók szociális viszonyainak figyelemmel kísérése:

- a pedagógus és az osztályfőnök feladata, hogy figyelemmel kísérje adott tanuló szociális viselkedését, szociális viszonyait,
- a pedagógus indokolt esetben kezdeményezheti a szakmai tanácsadó intézmények igénybevételét
- A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet javítása, kompenzálása:
- ha a pedagógus, illetve az osztályfőnök a tanuló nem megfelelő szociális és anyagi helyzetét tapasztalja köteles tájékoztatni erről az iskolaigazgatót,
- a pedagógus, illetve az intézményvezető tájékoztatja a fenntartót arról, ha tudomására jut az, hogy a gyermek étkeztetése nem megfelelő, és javasolja, hogy a család a támogatást pl. a tanuló gyermek étkeztetési díjára fordítsa, stb.,
- az intézményvezető értesíti az illetékes jegyzőt a tanuló rászorultságáról, illetve tájékoztatja a szülőt arról, hogy a helyi önkormányzathoz segítségéért fordulhat,
- a rászoruló tanulók részére támogatási eszközöket, forrásokat keres (pl.: alapítvány, iskola által szervezett program bevétele),
- a kötelező taneszközök körét úgy határozza meg, hogy figyelembe veszi a rászoruló családok számát és arányát,

- a tanulók anyagi helyzetükből fakadó különbség mérséklését hivatott csökkenteni a könyvtár, a könyvtárból kölcsönözhető könyvek, valamint az iskolában használható számítástechnikai eszközök.

3.4. Feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a tanulónak a családok anyagi és szociális helyzetéből fakadó különbségeit:

- saját eszközökkel,
- a család és más szakintézmények bevonásával,
- a fenntartó közreműködésével a lehető legkisebbre csökkentse.

3.5. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A feladatok mérése az alábbiak szerint mérhető:

- a tanulók anyagi-szociális helyzete miatti családlátogatások száma,
- a pedagógusok jelzéseinek száma a tanulók nem megfelelő anyagi és szociális helyzet miatt,
- az intézményvezetőnek - a tanuló lakóhelye szerint illetékes – jegyző felé tett észrevétele, szociális ellátás kezdeményezéseinek száma,
- az intézménynek a tanulók anyagi-szociális kiadásait csökkentő tevékenysége, és annak pénzügyi eredménye.

IV. fejezet

Együttműködés az iskolával

Az iskolával kapcsolatos együttműködés területén, külön feladatcsoportot képeznek:

- a megfelelői iskolai légkörrel, az intézményi lehetőséggel kapcsolatos feladatok,

- a tanuló védelmével összefüggő együttműködési feladatok, valamint - az iskola szülőikkel, a tanulóközösséggel való együttműködési tevékenysége.

1. A megfelelő iskolai légkörhöz, az intézményi lehetőséghez kapcsolódó esélyegyenlőségi és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

1.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó központi szabályozás csak érintőleges, a tényleges szabályokat az:

- a házirend, valamint
- a szervezeti és működési szabályzat határozza meg.

1.2. A megfelelő iskolai légkörrel, intézményi lehetőséggel kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A tanulói esélyegyenlőség, és egyenlő bánásmód követelményének biztosításával kapcsolatban a következő sajátos helyzetek, problémák merülhetnek fel:

- A megfelelő iskolai légkör az intézmény és egyes kiemelt partnerei véleményével mérhető. Ilyen kiemelt partner csoportok a tanulók, a pedagógusok és a szülők.
- Az iskola légkörére pozitívan hatnak olyan körülmények, melyeknek anyagi vonzata van (pl. rendezett, esztétikus környezet, a tanulók szabadidős tevékenységét segítő eszközök, folyamatos pedagógus jelenlét, felügyelet), s ezt a plusz anyagi terhet az iskola a fenntartó tudatos támogatási tevékenysége nélkül nehezen gazdálkodik ki,
- Az intézmény által nyújtott lehetőséget befolyásolják:
  - a szokások, a korábbi években biztosított lehetőségek (melyeket az intézmény figyelembe vesz a költségvetésében, az pedagógusok feladatmegosztásánál),
  - a tanulók és pedagógusok érdeklődési köre, és az érdekérvényesítésük erőssége (megteszik-e a belső szabályozásban meghatározott kezdeményezést vagy sem),

- a magasabb iskolázottságú, illetve anyagilag jobb helyzetben lévő igényei jobban érvényesülnek, mivel más szülő kevésbé élnek jogaikkal,
- az intézmény anyagi lehetőségei, (hiába jelenik meg igény, ha annak teljesítése nem megvalósítható)
- az intézményi eszközöknek, és felszereléseknek a lehetőségei.

Az intézménynek, az intézményi légkör javításának lehetnek olyan problémái, melyek saját intézményi háttérrel nem megoldhatóak (p1.: egészségügyi, beilleszkedési, higiéniai problémák).

1.3. Az ellátandó konkrét feladatok

A megfelelő iskolai légkör, valamint az intézményi lehetőséggel kapcsolatos együttműködési feladatok a következők:

- egyeztetés az iskola és fenntartó között:
- az intézmény költségvetési javaslata, és annak módosítása vonatkozásában,
- az intézményi lehetőségek szélesítésével kapcsolatban (felszerelések, anyagi eszközök),
- a szülők folyamatos tájékoztatása, és a szülői igények, elképzelések figyelembe vétele,
- a pedagógusok és az intézményvezető közötti folyamatos párbeszéd a megfelelő intézményi légkör kialakítására és fenntartására, valamint az intézményi lehetőségek növelésére és kihasználására,
- az intézménynek az intézményi légkör javítása érdekében szükség szerint közre kell működnie a gyermekjóléti szolgálattal, illetve más szakintézménnyel, a védőnővel, az iskolaorvossal stb.

1.4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, a gyermekek számára kellemes, biztonságot nyújtó intézményi légkör biztosítása, az intézményi lehetőségek minél jobb kihasználása, bővítése az intézménnyel együttműködő partnerek közreműködésével.

1.5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése során feljegyzést kell készíteni:

- az intézmény partnereinek intézményi légkörre vonatkozó jelzéseiről,
- az intézményfenntartóval folytatott egyeztetéseiről,
- az intézmény által nyújtott lehetőségekről, és az intézmény felé beérkező igényekről, az intézmény által igénybe vett olyan eszközökről, melyek az iskolai légkört javítását célozzák.

2. A tanulók védelmével kapcsolatos esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

A területre megfogalmazott feladatokat a család szociális és anyagi helyzetével kapcsolatos feladatoknál leírtak figyelembe vételével kell ellátni, mivel a feladatok jellegük miatt összekapcsolódnak, illetve átfedik egymást.

2.1. A területre vonatkozó szabályozás

A tanulók védelmével kapcsolatos szabályokat érinti:

- a köznevelésről szóló törvény,
- a köznevelési törvény végrehajtási rendelete, továbbá
- az 1997.évi, a gyermekek védelméről szóló XXXI. törvény és végrehajtási rendeletei, valamint
- a helyi önkormányzat szociális és gyámügyi rendeletei.

Az ellátandó feladatok körére előírásokat határozhatnak meg a pedagógusok, - különösen a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó személy - munkaköri leírásai.

A tanuló védelmével kapcsolatban előírásokat fogalmaz meg továbbá:

- az intézmény SZMSZ-e, valamint a házirend.

A gyermek, illetve a tanuló személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben. A gyermek és a tanuló nem vethető alá testi fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak.

2.2. A tanulók védelmével kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A tanulók védelmével kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák a következők lehetnek:

- a tanuló a család anyagi helyzete miatti problémák,
- a tanuló szociális helyzete miatti problémák,
- a tanuló egészségügyi helyzete miatti problémák,
- az intézményi baleset-megelőzési és védő, óvó intézkedésekkel kapcsolatos problémák,
- a tanulók általános egészségügyi helyzetével kapcsolatos problémák.

A fenti problémák külön-külön és együttesen is a tanulók különböző szintű veszélyeztetettségét jelzi.

2.3. Az ellátandó konkrét feladatok

Az intézménynek a tanulók anyagi helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:

- a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, illetve a problémát ismerő pedagógus, osztályfőnök, a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskolaigazgató indítson eljárást a tanuló lakó (illetve tartózkodási) helye szerint illetékes jegyzőnél:
- a tanuló a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatása érdekében, szükség esetén, jelezve azt, hogy a támogatás természetbeni ellátás formájában lenne célszerű nyújtani,

- a család lakhatási támogatásával kapcsolatos segélyezése ügyében, illetve
- a tanuló étkeztetésének, iskolába járásnak (bérlet) támogatása érdekében;
- a pedagógus tájékoztatja az intézményvezetőt, ha tudomására jut az, hogy a tanuló valamely iskola által szervezett programon azért nem tud részt venni, mert a család anyagilag nem tudja viselni a terheket, az intézménynek keresnie kell azokat a lehetőségeket, melyek segítik a nem megfelelő anyagi körülmények közötti tanulók esélyegyenlőségének biztosítását.

Az intézménynek a tanuló szociális helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:

- megegyeznek a családi háttérből fakadó anyagi és szociális helyzetből adódó feladatoknál leírtakkal, ezért itt külön nem kerül kifejtésre.

Az intézménynek a tanuló egészségügyi helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:

- ha a tanuló egészségügyi állapota indokolja, könnyített vagy gyógytestnevelési órára kell beosztani és gondoskodni kell ezek megszervezéséről,
- a szülőket tájékoztatni kell arról, hogy a tanulónak miért kell könnyített vagy gyógytestnevelési órákra járnia.
- Az intézménynek a baleset-megelőzési és védő, óvó intézkedésekkel kapcsolatos együttműködési feladatai:
- a tanulókat tájékoztatni kell az intézményi balesetvédelmi előírásokról, a védő, óvó intézkedésekről,
- az intézmény tájékoztatja a fenntartót az intézményben található balesetveszélyről, tegyen javaslatot a balesetveszély elhárítására,
- minden esetben jegyzőkönyvet vegyen fel az intézményben előforduló balesetekről,
- minden esetben gondoskodjon a balesetek kivizsgálásáról.

Az intézménynek a tanulók általános egészségügyi helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:

- az intézmény feladata, hogy az egészségnevelési programját minden tanulóra kiterjesztve hajtsa végre,

- gondoskodjon arról, hogy az iskolaorvosi, és iskolafogászati ellátáson minden tanuló részt vegyen.

Az intézmény a tanuló védelme érdekében:

a) ellát tájékoztatási feladatokat is, így:

- az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi:
- az intézményben gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó személy (gyermek és ifjúságvédelmi felelős) nevét, elérhetőségét,
- a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát (ilyen intézmények: gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, ifjúsági lelki-segély telefon, gyermekek átmeneti otthona stb.),
- az intézményvezető köteles havonta ellenőrizni a hirdetések meglétét, szükség esetén gondoskodnia kell a pótlásról,
- a gyermek és ifjúságvédelmi felelős az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.

b) Kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálattal:

- segítséget kér a Gyermekjóléti Szolgálattól akkor, ha a tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni,
- gyermekbántalmazás vélelme esetén értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot,
- részt vesz a Gyermekjóléti Szolgálat felkérésére a szolgálat által kezdeményezett esetmegbeszéléseken.

2.4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja a tanuló veszélyeztetettségének felismerése, a felismerést követően a veszélyeztetettség megszüntetése az intézmény által rendelkezésre álló eszközökkel, valamint az intézményen kívüli együttműködő partnerekkel.

2.5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése:

- a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatot ellátó személy, - az osztályfőnökök, valamint
- az intézményvezető feljegyzéseivel, beszámolójával történik.

3. Az iskola a szülőkkel, a tanulóközösséggel való együttműködési tevékenységével összefüggő esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatai

3.1. A területre vonatkozó szabályozás

A tanulók védelmével kapcsolatos szabályokat érinti:

- a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény,
- a köznevelési törvény végrehajtási rendelete,
- az intézmény SZMSZ-e, valamint
- a házirend.

3.2. Az iskola kapcsolata, együttműködése a szülőkkel, tanulóközösséggel

A köznevelési törvény az alapelvek között rögzíti, hogy az iskola a Köznevelési törvényben meghatározott feladatai ellátásának keretei között - felelős a gyermekek, tanulók testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért, a gyermek- és tanulói közösség kialakulásáért és fejlődéséért. Ennek érdekében:

- a gyermek, a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködik a szülővel, a gyermekközösség, a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő- oktató munkáját,
- felkészíti a tanulót a családi életre, családtervezésre.

Az állam és a helyi önkormányzat a nevelés és az oktatás terén vállalt feladatainak gyakorlása során köteles tiszteletben tartania a szülőknek, illetve a gyámnak azt a jogát, hogy vallási és világnézeti meggyőződésüknek megfelelő oktatásban és nevelésben részesülhessenek gyermekeik. A szülő ezt a jogát gyermeke érdekeinek megfelelően gyakorolja, oly módon, hogy tiszteletben tartja annak gondolat-, lelkiismeret- és vallásszabadsághoz való jogát, továbbá véleményét - korától és érettségétől függően - figyelembe veszi.

3.3. Az ellátandó konkrét feladatok

Ellátandó feladatok:

Az intézményben legalább tanévkezdés előtt át kell tekinteni az intézmény és a tanulók, tanulóközösségek, valamint a szülőkkel való együttműködés és kapcsolattartás belső szabályozását.

- Gondoskodni kell arról, hogy a szülők, illetve a tanulók megkapják év elején, illetve változást követően a házirend egy-egy példányát.
- Az iskolában segíteni kell a diákönkormányzat létrehozását és működtetését. Támogatni kell az iskolaszék, illetve a szülői szervezet működtetését.

3.4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, a tanulókkal, tanulóközösségekkel, illetve a szülőkkel való együttműködés kereteinek megfelelő szabályozása, és az együttműködés folyamatos biztosítása.

3.5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése:

a diákönkormányzatot segítő pedagógus beszámolójával, tájékoztatójával,

- a szülői szervezet működésének figyelemmel kísérésével, valamint az iskolaszék működéséről szóló tájékoztatókkal történik.

V. fejezet

A szülő jogai és kötelezettségei

A szülő jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos intézményi feladatok több korábban tárgyalt témakörhöz is kapcsolódik, így itt csak az egyes feladatok összefoglalva jelennek meg.

1. A területre vonatkozó szabályozás

A szülő jogaival és kötelezettségeire vonatkozóan szabályokat állapít meg:

- a köznevelésről szóló törvény 72. §-a, valamint
- az 1997. évi XXXI. tv. 12. §-a.

A területre vonatkozó szabályokat meghatározhat még az intézmény házirendje is.

Az általános szülői jogokat és köteleességeket az 1997. évi XXXI. törvény 12. és 13.§-a határozza meg a következők szerint:

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke: testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és
- az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője - ha törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak: személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.

A gyermek szülője köteles:

- gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát tiszteletben tartani,
- gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztatni, véleményét figyelemre venni,
- gyermekének jogai gyakorlásához iránymutatást, tanácsot és segítséget adni,
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervezetekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A szülő Köznevelési Törvény 72.§-a szerinti kötelessége, hogy

- gondoskodjon gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről,
- biztosítsa gyermeke tankötelezettségének vagy fejlesztő felkészítésben való részvételi kötelezettségének teljesítését,
- figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét, gondoskodjék arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, és megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget,
- rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal, és részükre a szükséges tájékoztatást megadja,
- elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását,
- tegye a szükséges intézkedéseket gyermeke jogainak érvényesítése érdekében,
- tiszteletben tartsa az iskola vezetői, pedagógusai, alkalmazottak emberi méltóságát és jogait.

A szülő Köznevelési Törvény szerinti joga, hogy

- megismerje a nevelési-oktatási pedagógiai programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról,
- gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon,
- írásbeli javaslatát a nevelési-oktatási intézmény vezetője, a nevelőtestület, az iskolaszék, a pedagógus megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított tizenöt napon belül az iskolaszéktől legkésőbb a tizenötödik napot követő első ülésen érdemi választ kapjon,

- a nevelési-oktatási intézmény által meghatározott feltételek mellett kérje, hogy gyermeke a nem kötelező foglalkozásokat igénybe vehesse, illetve ilyen foglalkozás megszervezését kezdeményezze,
- a nevelési-oktatási intézmény vezetője vagy a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon,
- kezdeményezze az iskolaszék létrehozását, és részt vegyen a szülői képviselők megválasztásában, mint választó, és mint megválasztható személy,
- kezdeményezze szülői szervezet (közösség) létrehozását, és közreműködjön annak tevékenységében,
- személyesen vagy képviselői útján - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában, a nevelési-oktatási intézmény irányításában,
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

2. A szülők kötelezettségeivel, jogaival kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A szülők kötelezettségeivel, jogaival kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák a következők lehetnek:

- A különböző szülői csoportok eltérő mértékben élnek jogaikkal, így az iskolázottabb, tehetősebb szülők aktívabban, határozottabban lépnek fel az iskolával kapcsolatos együttműködés során, s érdekeik is jobban érvényesülnek. Így előállhat olyan helyzet, hogy a szülők képviselői olyan javaslatokat hagynak jóvá, olyan döntéseket hoznak, mely nem veszi figyelembe a kevésbé iskolázott, és rosszabb anyagi körülmények között élő családok helyzetét.
- A szociális és anyagi nehézségekkel küzdő családok nehezen tudják teljesíteni valamennyi kötelezettségeiket, mivel beállítottságuk, illetve az anyagi problémák leküzdésére irányuló tevékenységük akadályozza őket ebben.
- A legtöbb esetben a hátrányos helyzetű tanulók esetében a szülő nem tart kapcsolatot az iskolával, csak az iskola igyekszik kapcsolattartásra a szülővel, így az elvileg kétoldalú

folyamat egyoldalúra redukálódik. Ennek oka, hogy az érintett tanulók szülei iskolai ügyekben nem keresik a kapcsolatot a pedagógussal. Jellemző, hogy a tanulási nehézségekkel, magatartási problémákkal, esetenként hiányos felszereléssel rendelkező tanulók szülei a fogadónapokra, szülői értekezletekre sem mennek el.

3. Az ellátandó konkrét feladatok

Az intézmény által ellátandó feladatok:

- tájékoztatási tevékenységgel segíteni kell a szülőket abban, hogy megismerjék kötelezettségeiket és jogaikat,
- az osztályfőnöknek ellenőriznie kell, hogy tájékozódott-e a szülő az iskola értesítéseiről:
  - a tanulók tanulmányairól való értesítést, érdemjegyeket aláírta-e,
  - a pedagógusnak a szülő tájékoztatására vonatkozó beírásait aláírta-e,
  - a pedagógus által kezdeményezett megbeszéléseken részt vett-e,
  - látogatja-e a fogadóórákat, illetve a szülői értekezleteket stb.,
- ha bebizonyosodik, hogy adott gyermeknél a tanulói kudarcok fő oka a szülői háttér és az odafigyelés teljes hiánya, akkor az iskolának minden nevelési partner segítségét igénybe kell venni,
- a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége által törekedni kell a tanulói veszélyeztetettség felfedezésére, és kezelésére (lásd a tanuló védelmére vonatkozó részt),
- a szülői közösségek képviselő választása során az osztályfőnöknek segítenie, támogatnia kell azt, hogy a képviselők valóban a teljes szülői kör érdekeit, lehetőségeit figyelembe véve hozzanak döntéseket,
- a szülők részére biztosítsa a kötelezettségük teljesítéséhez szükséges információs, tájékoztatási háttérrel,
- a szülőkkel együttműködjön a gyermek érdekében,

- a szülők számára megadja azokat az ismereteket, melyek a jogaik érvényesítéséhez szükségesek.

4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy az intézmény segítse és figyelemmel kísérje a szülők kötelezettségének teljesítését, valamint a jogaik érvényesítésére vonatkozó tevékenységüket.

5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás dokumentálása, nyomon követése úgy történik, hogy

- az osztályfőnökök beszámolnak, illetve írásbeli feljegyzést készítenek:
- a szülők tájékoztatásáról a szülői kötelezettségek és jogok vonatkozásában, a tájékoztatás módjáról (pl. házirend részeként),
- ha egyes szülők esetében a szülői kötelezettségek megszegését tapasztalják, s ezzel a tanuló számára érdeksérelmet okoznak, illetve a gyermek veszélyeztetettségét idézik elő,
- az intézményvezető tájékoztatja a nevelőtestületet a szülői kötelezettség megszegéséből származó intézkedéseiről, azok eredményeiről. (Bővebben lásd a tanuló védelme, illetve a családi háttérből fakadó intézményi feladatoknál.) sajátos nevelési igényét, segítse a gyermek, tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkózását tanulótársaihoz,
- a gyermekek, tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjön; ha észleli, hogy a gyermek, illetve a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye,

- közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- a gyermek, tanuló életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására.
- a szülőket gyermekük nevelésével és oktatásával, fejlődésével kapcsolatosan, továbbá a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
- a szülő és a tanuló javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon,
- a gyermekek, tanulók és szülők emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa,
- a gyermekek, tanulók részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket átadja, - ellássa a tanulói jogokkal kapcsolatos legfontosabb tájékoztatási feladatokat,
- közreműködjön a tanulók felkészítésében,
- a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozások során irányítsa a tanuló személyiségfejlődését.

VI. fejezet

A pedagógusok jogai és kötelességei

A pedagógusok jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos intézményi feladatok több korábban tárgyalt témakörhöz is kapcsolódik, így itt csak az egyes feladatok összefoglalva jelennek meg.

1.A területre vonatkozó szabályozás

A pedagógus jogaival és kötelezettségeire vonatkozóan szabályokat állapít meg:

- a köznevelésről szóló törvény 62. §-a,

2. Az ellátandó konkrét feladatok A pedagógus feladata, hogy

- a jogait úgy gyakorolja, hogy figyelembe veszi a tanulói esélyegyenlőség, és egyenlő bánásmód követelményét, így pl.:
  - a tananyagot, a tanítás módszereit az adott osztály igényének megfelelően határozza meg,
  - alkalmazza a differenciált oktatást,
  - a hátrányos megkülönböztetés nélkül, objektíven értékeli a tanulók teljesítményét,
  - támogatást és biztatást ad a nem megfelelő családi háttér miatt tanulási kudarcokkal küzdő tanulók számára,
  - a kötelezettségeit úgy teljesítse, hogy
  - a tanuló veszélyeztetettségére utaló jeleket észlelni tudja,
  - ellássa a gyermeki jogokkal kapcsolatos tájékoztatási feladatokat,
  - segítse a gyermek, tanuló felkészítését a továbbtanulásra,
  - a tanuló személyisége megfelelő irányban fejlődjön.
- mindent elkövessen azért, hogy a nem megfelelő családi háttérrel rendelkező tanulók személyiségfejlődése kielégítő legyen, ehhez javasolhatja a szakintézmények igénybevételét.
- a pedagógusoknak tudatosan fel kell használniuk azt a tényt, hogy a tanulók adottságait, hajlamait a környezet kultúrája, szokásai, normái, és a tanulókkal szemben támasztott elvárások befolyásolják, vagyis ezektől a körülményektől és hatásoktól függ, hogy a fiatal személyisége milyenné formálódik. Fejlődési szempontból fontos a jó családi légkör, támogató szülői magatartás, a tágabb környezet elfogadó attitűdje, a kortársközösség pozitív hatása. A pedagógusnak törekednie kell arra, hogy lehetőségeihez mérten erősítse a fentieket:

- a pedagógusnak szükség esetén javasolnia kell a tanuló megfelelő személyiségfejlődése elősegítése céljából a szakintézmények bevonását,
- a szabadidős tevékenységeket a személyiségfejlődés eszközeként tekintse, annak megfelelően irányítsa, szervezze meg, célirányosan használja fel. (Közös sportolás, kirándulás, mozi, játék mind – mind a nevelés, szocializáció színterei.)

3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a pedagógusok a jogaik gyakorlása és kötelezettségeik teljesítése során maximálisan figyelembe vegyék a tanulói esélyegyenlőség, illetve egyenlő bánásmód biztosításának követelményét.

4. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése az intézménybe beérkezett, a pedagógusok tevékenységével kapcsolatba hozható érdeksérelemről készített bejelentések számával, tartalmával, és a kivizsgálás eredményével történik.

VII. fejezet

A tanulók jogai és kötelezettségei

1. A területre vonatkozó szabályozás

A tanulók jogaira és kötelezettségeire vonatkozóan szabályokat állapít meg:

- a köznevelésről szóló törvény, valamint
- a végrehajtási rendelete,
- az intézmény házirendje.

1.1. Tanulói jogok a közoktatási törvény szerint

A Köznevelési törvény 45. § (3) bekezdése szerint a gyermeknek, a tanulónak joga, hogy nevelési, illetőleg nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás

beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.

A gyermeknek, tanulónak joga, hogy

- képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mértén tovább tanuljon, illetve alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében;
- nemzeti, illetőleg etnikai hovatartozásának megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön;
- részére az állami iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a tanítás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék;
- nem állami, nem önkormányzati nevelési-oktatási intézményben vegye igénybe az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátást, továbbá, hogy az állami, illetve önkormányzati nevelési-oktatási intézményben hit- és vallásoktatásban vegyen részt;
- személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát az iskola tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozhat másokat e jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, illetve a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását;
- állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban - különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban - részesüljön, s életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért;
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

1.2. A tanulók kötelezettségei a köznevelési törvény szerint

A tanuló kötelessége, hogy

- részt vegyen a kötelező és a választott foglalkozásokon ;
- eleget tegyen - rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően - tanulmányi kötelezettségének;
- életkorához és fejlettségéhez, továbbá iskolai elfoglaltságához igazodva, pedagógus felügyelete, szükség esetén irányítása mellett - a házirendben meghatározottak szerint - közreműködjön saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a tanítási órák, rendezvények előkészítésében, lezárásában;
- megtartsa az iskolai tanórai és tanórán kívüli foglalkozások, az iskola helyiségei és az iskolához tartozó területek használati rendjét, a gyakorlati képzés rendjét, az iskola, a szabályzatainak előírásait;
- óvja saját és társai testi épségét, egészségét, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét, biztonságát védő ismereteket, továbbá haladéktalanul jelentse a felügyeletét ellátó pedagógusnak vagy más alkalmazottnak, ha saját magát, társait, az iskola, kollégium alkalmazottait vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet, illetve balesetet észlelt, továbbá - amennyiben állapota lehetővé teszi - ha megsérült;
- megőrizze, illetőleg az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit;
- az iskola vezetői, tanárai, alkalmazottai, tanuló társai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa;
- megtartsa az iskolai szervezeti és működési szabályzatban, továbbá a házirendben foglaltakat.

2. Az ellátandó konkrét feladatok

Az intézmény feladata, hogy

- biztosítsa a tanulói jogokat valamennyi tanuló számára, a jogok biztosítása terén érvényesüljön az esélyegyenlőség, és az egyenlő bánásmód követelménye,
- - a tanulói kötelezettség teljesítését minden tanuló tól megkövetelje, illetve eltárja a kötelezettség nem teljesítés okát, a feltárt okokat orvosolja az intézmény által

alkalmazható eszközökkel, illetve más szerv, intézmény segítségét, közreműködését kérje.

3. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése az intézménybe beérkezett, a tanulói jogokkal és kötelezettségekkel összefüggésbe hozható – az esélyegyenlőség, és az egyenlő bánásmód követelményét sértő – bejelentések számával, tartalmával, valamint a kivizsgálás eredményével történik.

VIII. fejezet

A tanulói teljesítmény értékelése

A tanulói teljesítmény értékelése témaköre kiterjed:

- a tanulók értékelésének, minősítésének módjára,
- a felzárkóztatásra,
- a továbbhaladásra,
- a tanulmányi követelmények nem teljesítésére,
- az évfolyamisméltásra,
- a tanulmányi idő megrövidítésére.

1. A területre vonatkozó szabályozás

A tanulók teljesítményének értékelésére vonatkozó szabályokat:

- a köznevelésről szóló törvény
- a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és
- a pedagógiai program határozza meg.

2. Az ellátandó konkrét feladatok

A tanulók értékelésével, minősítésével kapcsolatos feladatok:

A pedagógus feladata, hogy

- a tanulók értékelése során a teljesítmény és a követelmények objektív összehasonlításával adjon érdemjegyet,
- az érdemjegyekről a szülőt rendszeresen tájékoztassa, indokolt esetben keresse meg a szülőt a tanuló nem megfelelő előrehaladása miatt,
- szöveges értékelés esetén a szöveges értékelést kellő objektivitással készítse el, adjon lehetőséget arra, hogy a szülő szóban is érdeklődhessen a tanuló előmeneteléről,
- amennyiben a szöveges értékelés során a tanuló számára a „felzárkóztatásra szorul” minősítést adott, kezdeményezze a szülővel való párbeszédet, illetve adjon javaslatot a tanuló haladásának előmozdítása érdekében;

A nevelőtestület feladata, hogy

- az év végi osztályzatok adásánál objektív kontrollt végezzen a pedagógusok által adott év végi érdemjegy felett, figyelembe véve a tanuló év közben megszerzett osztályzatait,
- az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód követelményét nem sértő okokat, körülményeket fogadja el a pedagógustól akkor, ha indokolja az évközi érdemjegyek és az év végi osztályzat közötti jelentős különbséget.

A tanulók felzárkóztatásával kapcsolatos feladatok:

A pedagógus legfontosabb feladata, hogy

- adott tanuló esetében minél korábban felismerje a felzárkóztatásra szorulás tényét, azonosítsa a tanuló a lemaradásának okait, valamint azt, hogy a lemaradásból fakadó hiányosságokat hogyan lehet pótolni és melyik az a terület, ami leginkább fejleszthető. A tapasztalatok szerint külön figyelmet kell szentelni az enyhén fogyatékos, az állami gondozásban élt tanulók, a nem megfelelő anyagi körülmények között élő családok

gyermekei, illetve a jó módban, de elhanyagoló környezetben nevelkedő tanulók, illetve a roma származású tanulókra.

- bármilyen komoly is a lemaradás, elérje azt, hogy a tanuló nyitott legyen az élményekre,
- kialakuljon a tanuló szellemi autonómiája
- függetlenedjen a kedvezőtlen külső adottságoktól, a stressztől, tragédiáktól, tiszteletlenségtől, megalázásoktól, stb.
- tartalmassá tudja tenni a tanuló az életét akkor is, ha az egy akadályozott élet,

A pedagógus feladata, hogy a tanulóval és a szülővel való kapcsolattartás során:

- kezdeményezze a tanuló felzárkóztatásban való részvételét,
- tájékoztassa a szülőt arról, hogy a felzárkóztatásnak milyen eredményét tapasztalja,
- a pedagógusnak tájékoztatnia kell a szülőt azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtania gyermek eredményes felkészüléséhez.

Az iskola feladata, hogy biztosítsa a felzárkóztatás tárgyi és személyi feltételeit.

A tanuló továbbhaladásával kapcsolatos feladatok

Az intézményvezető feladata, hogy

- a tanuló számára az egyéni továbbhaladást az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód követelmények betartásával engedélyezze,
- a közoktatási törvényben meghatározott, tanulók továbbhaladásának engedélyezésével kapcsolatos jogkörét a gyermek érdekének megfelelően, az esélyegyenlőségi szempontok figyelembevételével végezze,
- az intézménynek gondoskodnia kell az előkészítő foglalkozáson részt vevő tanuló esélyegyenlőségének biztosításáról,

- ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, egyéni elbírálás alapján javítóvizsgát tehet. Az egyéni elbírálás során érvényesíteni kell az egyenlő bánásmód követelményét.

A tanulmányi követelmények nem teljesítésével kapcsolatos feladatok:

- A nevelőtestület feladata, hogy döntsön a tanuló tanév végi elégtelen osztályzatai esetén arról, hogy a tanuló javítóvizsgát tehet-e vagy sem. A nevelőtestületnek a tanuló érdekét kell szem előtt tartani, figyelembe véve az esélyegyenlőségi szempontokat.
- Az iskola feladata a javítóvizsga megszervezése,
- A pedagógus feladata, hogy a javítóvizsgát tehető tanulóval és szülőjével megbeszéljék a javítóvizsgára való felkészítés legfontosabb feladatait.
- Az intézmény feladata, hogy lehetővé tegye az egyéni foglalkozásokon való részvételt akkor, ha a tanköteles tanuló tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.
- A tantestület feladata, hogy ellássa az osztályozó vizsga letételével kapcsolatos engedélyezési feladatot annak a tanulónak az esetében, akinek egy tanítási évben az elméleti órákról való igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát, illetve az elméleti órák 20%-át, így a tanítási év végén nem osztályozható.

Az évfolyamismétléssel kapcsolatos feladatok:

- Az iskola a tanuló részére engedélyezheti az iskola évfolyamának megismétlését abban az esetben, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne.
- Az engedély megadásáról a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola intézményvezetője – a tanuló érdekét és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét szem előtt tartva - dönt.
- A szülő kérésére az első-negyedik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését. A szülővel fel kell venni a kapcsolatot a tanuló évfolyamismétlésének indokoltsága miatt.

A tanulmányi idő megrövidítésével kapcsolatos feladatok:

Az intézményvezető feladata, hogy minden esetben az esélyegyenlőség, és az egyenlő bánásmód követelményét, valamint a tanuló érdekét szem előtt tartva döntsön a két vagy több évfolyamra megállapított tanulmányi követelmények egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatti teljesítés ügyében.

A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a tanulók teljesítésével, előrehaladásával kapcsolatos intézményben meghozott döntéseknél érvényre jussanak az esélyegyenlőségi, valamint az egyenlő bánásmód követelményei, s összességében a tanuló érdekét szolgálják.

A feladatellátás nyomon követése

Az intézményben a tanulók teljesítményével, előrehaladásával kapcsolatos olyan bejelentések, melyek összefüggésben vannak a tanuló esélyegyenlőségével, illetve az egyenlő bánásmód követelményével.

A feladatellátásnál figyelemmel kell kísérni a bejelentések számát, tartalmát, a kivizsgálás eredményét.

Záró rendelkezések

1. Éves terv kidolgozása és beszámoló az elvégzett feladatokról

Az intézmény adott tanévre vonatkoztatva elkészíti a tanulói esélyegyenlőség, és egyenlő bánásmód követelményei érvényesülését biztosító helyi tervét, programját.

A tanév végén összegzi az elvégzett feladatokat, értékeli a tevékenységét.

A beszámolóban az éves tervben meghatározott feladatokat, valamint a programban meghatározott nyomon követési, ellenőrzési eszközöket kell figyelembe venni, és felhasználni az értékelés során.

2. Felelősségi szabályok

A program, valamint az éves tervekben meghatározottak

- végrehajtásáért,
- ellenőrzéséért

elsősorban az intézményvezető tartozik felelősséggel.

Az éves tervekben egyes feladatok ellátására más személyeket is megbízhat.

3. Titokvédelmi szabályok

A jelen programban ellátandó feladatokat a pedagógusok a titokvédelmi szabályzatban meghatározottak figyelembevételével kötelesek ellátni.

20. Az otthoni, illetve a napközi otthonban történő felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

Az otthoni munka kijelölésénél csökkenteni kell a tanulandó, rögzítendő ismereteket és növelni kell ismétlendő, gyűjtendő és megfigyelésre, saját tapasztalat szerzésre ajánlott feladatok körét.

1. Csak olyan feladat adható fel otthoni felkészülés időszakára, ami a tanuló számára nem jelent túl nagy terhet.

Szóbeli feladat esetén az előzetes ismeretekre épít, logikailag kapcsolódik a tanórai ismeretekhez, azokat gyakorolja, mélyíti, rögzíti, illetve a jobb képességűeknél differenciált feladatként az ismeretek mennyiségét is növeli.

Írásbeli feladat esetén mindenki számára csak a tanórán már típusfeladattal gyakorolt, ismert algoritmusok használatával elvégezhető feladatokra terjed. A nehezebb, összetettebb, átfogóbb ismeretekre alapozó feladatokat csak szorgalmi munkának, illetve a 4-5-ös előmenetelű tanulóknak differenciáltan adható fel.

2. Az 1-4. évfolyamon csak matematikából, valamint a magyar nyelv és irodalomból, környezetismeretből, ének-zene tantárgyakból, az 5-8. évfolyamon matematikából,

magyarból, idegen nyelvből, illetve fizikából, kémiából (számolási feladatok), a többi tantárgyból esetenként (gyűjtőmunka, szorgalmi feladatok, felzárkóztatás) adunk írásbeli házi feladatot.

3. Az otthoni munkára kijelölt feladatok számszerű mennyiségét a tanulócsoport előmeneteli szintjéhez a diákok délutáni elfoglaltságához, más tantárgyi követelmények elvégzéséhez, a szorgalmi év egészéhez kell viszonyítani.

Azoknál a tanulóknál, akik már tudják a tartalmakat, azoknál nem a feladatok száma a lényeges. Fontos a differenciálás.

Részleges tilalom:

1. Az őszi-téli-tavaszi-nyári szünet időszakára csak szorgalmi feladat adható.
2. A hétvége a tanuló számára is a pihenés időszaka. Hétfőre kevesebb, főként írásban elvégzendő feladatot adjunk.

Az otthoni feladatok elvégzésének megítélése:

- Közvetlenül érdemjegyre nem váltható.
- Feleletbe beépíthető.
- Szülői, rokoni, mentori segítség hatásai, tévedései elemzendők. Az eltérő álláspontok a résztvevő partnerek közötti közvetlen beszélgetéssel tisztázandók.

Az önkéntes, vagy a támpontok kijelölésével irányított, szorgalommal elvégzett feladatmegoldás, (személyiségformálás) az eredmények oldaláról értékelendők, külön jelölésű (zöld, fekete színű) érdemjeggyel elismerhetők, a félévi-, év végi osztályzat kialakításánál pozitív irányba beszámítandók.

21. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A 2012/2013-as tanévtől kezdődően – felmenő rendszerben – az eddigi három órarendi testnevelés óra mellé további kettőt biztosítunk. A tornacsarnok foglaltsága miatt ezek a hatodik-kilencedik órában tarthatók meg, az eddigi tömegsport foglalkozásokhoz hasonlóan.

Azon tanulók, akik igazolt sportolók és azt egyesületi igazolás bemutatásával igazolni is tudják minden tanév első teljes tanítási hét végéig, mentesülnek hetente két óra délutáni mindennapos testnevelés foglalkozás alól. Aki nem mutatja be a sportolói igazolását a megjelölt határidőig, azoknak a diákoknak kötelező részt venni a délutáni mindennapos testnevelés órákon. Hiányzásukat igazolni kell.

22. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a tanulók fizikai állapotának mérése az Oktatási Minisztérium által 2000-ben kiadott „Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez” című jegyzet alapján történik.

A köznevelésről szóló törvény tartalmazza, a tanulók fizikai állapotának méréséről való gondoskodást. A törvény által megszabott kötelezettség végrehajtásának megkönnyítésére az Oktatási Minisztérium által felkért bizottság a fent említett képességek mérésére alkalmas tesztekkel állított össze.

Az egyén fizikai (kondicionális) teljesítőképességét az erő, a gyorsaság, az állóképesség és a hajlékonyság mértéke határozza meg.

Ezen képességek mérésére kifejlesztett mérési és értékelési útmutató alapján elvégzett vizsgálatok lehetővé teszik az egyén fizikai állapotának számszerűen is kifejezhető becslését, a mért adatok egészséggel összefüggő értelmezését, elemzését.

A testnevelő feladata az egységes minőségellenőrzés, az egységes minőségbiztosítás és a folyamatos visszacsatolás.

A mérést életkorra és nemre való tekintet nélkül minden olyan egészséges tanuló elvégezheti, aki az iskolai testnevelés alól nem kap teljes felmentést. A tesztek eredménye nagymértékben függ a végrehajtással kapcsolatos módszertani eljárási utasítások szigorú betartásától, valamint a vizsgált személlyel való együttműködés minőségétől. Ezért fontos, hogy a teszt előtt a tanulót tájékoztassuk a vizsgálat céljáról, gyakorlati hasznáról, az elvégzendő feladatok pontos végrehajtásáról.

A próbák elvégzését mindig előzze meg általános és speciális bemelegítés.

Iskolánkban a Netfit által összeállított tesztsor segítségével, a következő módszerekkel mérjük a tanulók fizikai állóképességét:

Cooper-teszt (aerob állóképesség mérésére)

Lényege: a tanulók 12 perc alatt a lehető leghosszabb távot tegyék meg.

Helyből távolugrás (az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

A gyakorlat végrehajtása: A vizsgált személy az elugró vonal mögül oldalterpeszből előre ugrik.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal közötti legrövidebb távolságot mérjük.

Fekvőtámaszban karhajlítás és –nyújtás folyamatosan, kifáradásig

Max. időtartam: lányok 1.5 perc, fiúk 3 perc.

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámaszban a tenyerek vállszélességben vannak egymástól, a kéztámasz előrenéző ujjakkal történik, a törzs egyenes, a fej a törzs meghosszabbításában van, a térd nyújtott, a láb zárt, a kar az alátámasztási felületre merőleges.

Feladat: a tanuló a kiinduló helyzetből karhajlítást, majd nyújtást végez. A hajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a megadott időhatáron belül, szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Hasonfekvésből törzsemelés és- leengedés folyamatosan, kifáradásig (a hátizmok erő-állóképesség mérése).

Max. időtartam: 4 perc.

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: hasonfekvés, tarkóratartás. A tanuló homlokával és behajlított karjával érintse a talajt!

Feladat:

1. ütem: törzs-és tarkóra tett karemelés (hajlított karral),
2. ütem: karleengedéssel könyök érintés az áll alatt,
3. ütem: könyökben hajlított karok visszaemelése oldalsó középtartásig,
4. ütem: törzs-és karok leengedésével kiinduló helyzet.

Értékelés: 4 percen belül, szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés, folyamatosan, kifáradásig (hasizmok erő-állóképességének mérése).

Max. időtartam: 4 perc.

A gyakorlat végrehajtása:

Kiinduló helyzet: hanyattfekvés, térd 90 fokos szögben hajlítva, talp a talajon. A vizsgált személy mindkét könyöke előre néz, ujjai a fülkagyló mögött támaszkodnak.

Feladat: a tanuló a nyaki gerinc indításával, a gerincszakaszokat fokozatosan felemelve üljön fel úgy, hogy combjait az azonos oldali könyökeivel érintse meg. Ezután a derék indításával a gerincszakaszokat fokozatosan leengedve feküdjön vissza.

Értékelés: a megadott időhatáron belül szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

A kapott eredmények értékeléséhez pontérték táblázatok nyújtanak segítséget. Minden egyes teszthez külön táblázat tartozik nemre és korra való tekintettel.

Az 1. teszt (Cooper) a tanulók hosszú távú állóképességének mérésére szolgál, pontérték táblázatának értékrendszere 1-77-ig terjed. A táblázaton belül külön megjelölték az életkori sajátosságnak megfelelő „kell” értéket, így rendkívül egyszerű eldönteni az egyénekenkénti teljesítmények színvonalát.

A 2-4-ig felsorolt tesztek a mindennapi tevékenység során leginkább igénybevett izmok erejének erő-állóképesség mérésére szolgálnak, pontérték táblázatuk 1-21-ig terjed, természetesen a „kell” érték itt is meghatározott. (A táblázatok megtalálhatóak az „Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez” című – Oktatási Minisztérium által kiadott –jegyzetben.)

Az általános fizikai teherbíró képesség fejlettsége csak akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak, ha a tanuló a vizsgálat során elért pontszámainak legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbán szerzi meg. (Jelen esetben ez a Cooper-teszt.)

A mérések végrehajtásakor a mérést végző személy szabadon határozhatja meg a számára legmegfelelőbb foglalkoztatási formát, a gyakorlatok elvégzésére szánt időt a tanítási órán belül. A teszt sorozatot a tanév elején és a végén is az első teszt megkezdésétől számított két héten belül mindenképpen végre kell hajtani.

A próbákat sportöltözetben, szabad téren vagy jól szellőztethető teremben, a hazai éghajlatnak megfelelően (kb. 10-25 C közötti) optimális hőmérsékleten a legcélszerűbb elvégezni.

23. Az iskola értékelési rendszere

A tanulók tanulmányi teljesítményének értékelését, minősítését az alapján végzik, hogy a tanuló teljesítménye hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt

követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei a következők: (5) jeles, (4) jó, (3) közepes, (2) elégséges, (1) elégtelen. 1,7-től az elégséges, 2,7-től a közepes, 3,7-től a jó és 4,7-től a jeles osztályzatot kell megadni. Ettől alacsonyabb átlag alapján a pedagógus egyéni mérlegelés alapján javítási lehetőséget biztosíthat a tanuló részére.

Tantárgyi dicséretet azok a tanulók kaphatnak, akik kiemelkedő teljesítményt nyújtottak és kimagasló versenyeredményeket értek el az adott tanévben, de egy, legfeljebb két db. négyesen kívül csak ötös érdemjegyük van

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni. Ez alól kivételt képeznek azok a tantárgyak, amelyeknek oktatása egy tanítási cikluson belül csak egy órában történik. E tantárgyakból két havonta kell legalább egy érdemjeggyel értékelni a tanulókat.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti a Kréta elektronikus naplón keresztül. Ez E-napló bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetleges elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az érdemjegy a félévi illetve év végi osztályzatokban súlyozottan szerepel.

Az iskolai értékelés súlyozása a Kréta elektronikus naplóban:

Témazáró dolgozat	150%
Dolgozat	100%
Írásbeli felelet	100%
Szóbeli felelet	100%
Gyakorlati feladat	100%
Másik intézményből hozott jegy	100%
Házi feladat	75%
Házi dolgozat	75%

Beszámoló	75%
Órai munka	75%
Szorgalmi feladat	75%
Projektmunka	75%
Szódolgozat	33%

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik:

Teljesítmény	Osztályzat
0 – 32%	elégtelen (1)
33 – 54%	elégséges (2)
55 – 74%	közepes (3)
75 – 89%	jó (4)
90 – 100%	jeles (5)

A témazáró dolgozatok esetén ragaszkodunk ehhez a százalékhoz. Az egyénileg összeállított felmérők százalécai eltérhetnek, de erről a tanulókat a dolgozat, felmérő megírása előtt tájékoztatni kell.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3) és a rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat alkalmazzuk.

A tanulók magatartásának félévi és tanév végi osztályzatát az osztályfőnök a nevelőtestület (munkaközösség) véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben a nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,

- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- tisztelettudó társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- óvja és védi az osztály és az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli osztályfőnöki intője vagy megrovása.

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül,
- feladatait nem teljesíti minden esetben,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki intője vagy súlyosabb fegyelmi büntetése van.

d) Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,

- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat alkalmazzuk.

A tanulók szorgalmának félévi és tanév végi osztályzatát az osztályfőnök a nevelőtestület (munkaközösség) véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben a nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt
- önként nem vagy csak ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

c) Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tantárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

d) Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkája megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait folyamatosan nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi, vagy évvégi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az osztálytanító és az osztályfőnök nevelők a kötelező – félévi és tanév végi - értékelésen túl (a nevelési szempontokat figyelembe véve és mérlegelve) a tanév egyéb időszakában is élhet az osztályzás lehetőségével. A havonta (kéthavonta) adott magatartási és szorgalomjegyeket a Kréta elektronikus naplóba be kell írni.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy az osztály, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

23.1. Értékelés az 1-8. évfolyamon

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (3) bekezdésének alapján az 1. évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a 2. évfolyamon félévkor szóvegesen értékeljük a tanulók tantárgyi munkáját.

A szóveges értékelés kategóriái:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul.

A kiváló azt jelenti, hogy a tanuló 90% fölött teljesítette a követelményeket. A jól teljesített 75% fölötti, a megfelelően teljesített 40% fölötti eredményt takar, felzárkóztatásra a 40% átlag alatt teljesítő tanuló szorul.

A második évfolyam második félévétől a nyolcadik évfolyam tanév végéig a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél, *jeles (5), jó (4), közepes (3) elégséges (2), elégtelen*

(1) osztályzatokat használunk. Amennyiben a tanuló tantárgyi dicséretben részesül , a bizonyítványban a *Megjegyzés* rovatban tüntetjük azt fel.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megisméltése 1-4. osztályban abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne, de a szülő kéri az adott év megisméltését. Ezt a kérelmet írásban kell benyújtani az adott tanév májusának végéig. A szülő kérésére kizárólag a sikeresen elvégzett első évfolyam ismételhető meg. Ebben az esetben a tanuló az elsőként elvégzett évről bizonyítványt nem kap, csak a megisméltetést követően.

23.2 A választható tantárgyak és az etika/hit- és erkölcsstan értékelése

A választható tantárgyakat vagy érdemjegyekkel osztályozzuk, vagy nem osztályozzuk. Utóbbi esetben a Kréta elektronikus naplóba és a bizonyítványba a „részt vett” bejegyzés kerül. Az értékelés módjáról minden tanév tanévnyitó értekezletén a szaktanár javaslatát figyelembe véve a tantestület dönt.

Az etika/hit- és erkölcsstan tantárgyakat érdemjeggyel osztályozzuk.

23.3 Az iskola jutalmazási formái

a. az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- szaktanári dicséret
- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

b. az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményéért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalomért
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalmáért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni.

c. Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

d. Az iskolai szintű versenyek első három helyezettjei osztályfőnöki dicséretet és oklevelet kapnak.

e. Az iskolán kívüli városi versenyeken első helyezést elérő, illetve a területi, országos versenyeken kimagasló eredményt nyújtó tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

f. 4. évfolyam végén gravírozott tollal , illetve 8. osztályos tanulóinkat iskolánk emléklakettjével jutalmazzuk kimagasló teljesítményükért, ha az alábbi szempontoknak megfelelnek:

- Legalább jeles rendű bizonyítvány 4 illetve 8 éven át – szaktanári dicséretekkel
- Példamutató magatartás és szorgalom
- Aktív közösségi munka
- Kiemelkedő versenyeredmények
- Olyan pozitív emberi tulajdonságok, amelyek mindenki elé példaként állíthatók (figyelmesség, segítőkészség, udvariasság, tiszteletadás)

Ezen együttes feltételek esetén a 8.-os osztályfőnökök előterjesztése alapján a felsős munkaközösség dönt a kitüntető cím odaítéléséről, melyet a tanévzáró ünnepségen adunk át.

g. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni és azt a szülők tudomására hozni.

23.4 Az iskolai büntetések formái

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- az iskolai házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben lehet részesíteni

A büntetés formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elvét kell érvényesíteni, amelyről indokolt esetben, a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni. A büntetést írásba kell foglalni és azt a szülők tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki az iskolai élet és a Házirend szabályait súlyosan és többször megsértette, magatartásával rendszeresen probléma volt a tanév során, a nem iskolai időben szervezett programokról (tanulmányi kirándulás, osztálykirándulás, klubbéltetés, tábor, múzeum- és színházlátogatás) az osztályfőnök javaslatára kizárhatjuk.

24. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításának jogszabályi hátterét a 20/2012 (VIII.31.) EMMI Rendelet 65.§ biztosítja.

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga
- javítóvizsga,

A vizsga eredményének adminisztrálása a naplóba, az anyakönyvbe és a bizonyítványba az osztályfőnök feladata.

Az egyéni tanrend szerint tanuló félévi osztályozó vizsgájáról az osztályfőnök írásban tájékoztatja a szülőt/gondviselőt. Az egyéni tanrend szerint tanulók negyedévente kötelesek a kijelölt tananyagról beszámolni, a tanév végén tesznek osztályozó vizsgát, számukra meghatározott időpontokban konzultációs lehetőséget biztosítunk.

A tanuló egy nap legfeljebb 3 szóbeli és 3 írásbeli és 1 gyakorlati vizsgát tehet.

A vizsgák időpontját és követelményeit az érintett tanuló szüleivel

- osztályozó vizsga esetén vizsgák időpontja előtt legalább két héttel írásban,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt akar eleget tenni,
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet az adott tantárgyból.

Osztályozó vizsgára bocsátás szabályozása:

- Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, a nevelőtestület vagy engedélyezheti, hogy osztályozó vizsgát tegyen, vagy megtagadhatja ezt, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást. Ebben az esetben tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.
- Az adott tantárgyból a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló az értesítés ellenére a kitűzött osztályozó vizsgán nem jelenik meg, akkor az intézménynek meg kell vizsgálnia a távollét okát, hogy a késés, vagy a távollét a tanulónak felróható, vagy fel nem róható okból következett be.

Fel nem róható ok: minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos, vagy gondatlan magatartására. Ha a vizsgázó fel nem róható ok miatt nem vett részt az osztályozó vizsgán, akkor az intézmény pótló vizsgát szervez a számára. (20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet)

Ha a tanuló felróható ok miatt késik, vagy marad távol az osztályozó vizsgáról, akkor az intézménynek a tanulót javítóvizsgára kell utasítania.

Ha a magántanuló, vagy az osztályozó vizsgára utasított tanuló az írásbeli értesítés ellenére sem jelenik meg a vizsgán és a gondviselője nem veszi fel a kapcsolatot az iskolával (nem jelzi a távollét okát), akkor 24 órás kivárást követően a távollétet a tanulónak felróható okkal bekövetkezettnek lehet tekinteni, azaz a tanulót javítóvizsgára kell utasítani. Amennyiben ezen sem jelenik meg, akkor minden tantárgyból elégtelen osztályzattal kell zárni és a tanév megismétlésére kell kötelezni.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázó kérésére a megkezdett vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell a pótló vizsgán.

Javítóvizsgát az iskola intézményvezetője, tagintézmény-vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-ig terjedő időszakban kell szervezni.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményei az iskola helyi tantervében szereplő tantárgyi követelmények.

A minimum követelmény az évfolyam tantárgyi követelményének 33%-a.

25. Házi feladat

Az otthoni felkészülést segítő a házi feladat az órán tanultak gyakorlása legyen, a továbbhaladást segítse.

Egy átlagos képességű gyermek felkészülése ne haladja meg a napi egy-másfél órát.

Szünetekre, hétvégére az átlagosnál sokkal több feladat nem adható.

Év elején az osztályfőnökök, szaktanárok tájékoztatást adnak a tanulóknak és szülőknek.

II. TANTERV

A 2023/24. tanévtől minden évfolyam a 2020-ban kiadott Nemzeti Alaptanterv alapján módosított helyi tanterv alapján tanul. A helyi tantervek egy része a minisztérium által ajánlott kerettantervek adaptációja, más részük a tankönyvkiadók által kidolgozott, majd a minisztérium által ajánlott tantervekkel összeegyeztetett, azoknak megfeleltetett adaptációja.

1. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2. Általános iskola óraterve

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat jegyeztük be.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv	3	1	3	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1
Irodalom	4		4		3		3		2		2		2		2	
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret											1					
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	

Kémia													1		2							
Fizika													2		1							
Biológia													2		1							
Földrajz													2		1							
Első élő idegen nyelv													2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1		1					
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1		1					
Dráma és színház																	1					
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1		1							
Digitális kultúra															1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		5					
Osztályfőnöki															1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																						
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		29		28							
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2		2				
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	27	1	29	2	28	2						
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30							
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30							

2.1. Választható órák az 1-8. évfolyamon

Tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Történelem								
Angol nyelv					2	2	1	1
Francia nyelv								
Matematika							0.5	0.5
Informatika								
Természetismeret								
Fizika								
Biológia, egészségtan								
Földrajz								
Testnevelés								
Technika és életvitel								
Magyar nyelv és irodalom							0.5	0.5
Összesen:	0	0	0	0	2	2	2	2
maximum:	2	2	2,25	2,25	6,25	6,25	8,25	8,25

A választható tantárgyak (amennyiben kellő számú tanuló választotta) önálló tantárgyként kerülnek a tantárgyfelosztásba, órarendbe. Értékelésük a tantárgyat oktató pedagógus döntése alapján vagy érdemjeggyel vagy 'rész vett' bejegyzéssel történik. Az, hogy adott tanévben mely tantárgyak a választhatóak, a mindenkori pedagógus-ellátottságtól, a

pedagógusok óraszámától függ, emiatt tanévenként változhat a meghirdetett választható órák köre.

2.2. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát és a technikát, valamint a természettudományos tárgyakat. Továbbá a tanulók haladási képessége alapján kialakított csoportokban oktatjuk a matematikát és a magyar nyelvet. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Az angol nyelvet emelt óraszámú tanuló diákjainknak minden év végén szóbeli vizsgát kell tenniük előre megadott témakörökből. Évekkel ezelőtt kidolgoztunk egy olyan rendszert, amiben meghatároztuk, hogy milyen feltételeknek kell megfelelni ahhoz, hogy az emelt óraszámú csoportba tanuljon egy tanuló. Év végén figyelembe vesszük a témazáró dolgozatok átlagát, a dolgozatok és feleletek eredményeit, az elkészített házi feladatokat és projektmunkákat, versenyeken való részvételt és a szóbeli vizsga eredményét.

Témazáró dolgozatok átlaga 50%

Dolgozatok és feleletek eredményei 15%

Házi feladatokat és projektmunkákat 10%

Versenyeken való részvétel 5%

Szóbeli vizsga eredménye 20%

Összesen: 100%

Fontosnak tartjuk az átjárhatóságot a csoportok közt. Ha a magasabb óraszámú csoportba szeretne járni a tanuló, akkor szülői kérésre és tanári javaslatra szintvizsgát

tehetnek a tanulók írásban és szóban tanév elején. Ez alapján döntünk, hogy melyik csoportba kerül majd a tanuló.

Akik gyengébben teljesítettek a heti 5 órás csoportban, az eredményeik a fenti táblázat alapján nem érik el angol nyelvből a 4-es átlagot, átkerülnek a kevesebb óraszámú csoportba.

Szeptemberben részletes tájékoztatót adunk írásban azon tanulók szüleinek, akik emelt óraszámban tanulják az angolt. Ebben leírjuk, hogy milyen követelményeknek kell megfelelni az év folyamán és az évvégi szintvizsgán a diákoknak.

3.Komplex Alaprogram

A magyar oktatási rendszer eredményesebbé tételének egyik eszköze a korai iskolaelhagyás csökkentése. A Komplex Alaprogram célja, hogy egységes rendszerbe szervezzen olyan differenciált tanulásszervezési eljárásokat, amelyek kedvező irányba befolyásolják a tanulók iskolatapasztalatát, ezáltal elejét veszik a tanulás idő előtti megszakításának, a korai iskolaelhagyásnak.

A Komplex Alaprogram nevelési-oktatási programja, valamint tanulási-tanítási stratégiája (Differenciált Fejlesztés Heterogén tanulócsoportokban /DFHT/), olyan pedagógiai módszereket és eljárásokat szervez egységes rendszerbe, amelyek erősítik az intézmények esélykiegyenlítő szerepét, növelik az iskolák személyiségfejlesztő kapacitásait, célul tűzve a végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni küzdelem szakmai megoldását. A program épít a tanulók sokféleségére, egyediségére, célul tűzi ki az egyedi képességek társas interakciókon keresztül történő kibontakoztatását a korai iskolaelhagyás csökkentése érdekében. Az alaprogram személyiségfejlesztő, oktató és nevelő tevékenysége a tanulásszervezés különböző formáiban jelenik meg, fókuszba helyezve a társas interakciók minőségi fejlesztését. A személyiségfejlődésre és a közösségek működésére érzékeny pedagógiai és tanulási módszerek alkalmazása olyan szemléletváltást eredményezhet, amely erősíti a tanulók bevonódását a tanulási folyamatba, lehetővé teszi a tanulás élményszerűségének figyelembevételét, alapot ad az önismereten alapuló pályaválasztáshoz, így elősegíti a legalább középfokú végzettség megszerzéséhez vezető tanulási út bejárását.

A Komplex Alprogram intézményünkben felmenő rendszerben az 1. és 5. évfolyamon került bevezetésre a 2021/2022-es tanévben.

Eszközök, módszerek:

A program középpontba helyezi a státuszkezelésen alapuló tanulói képességfejlesztést, amelyhez további képességfejlesztő alprogramokat és adekvát tanítási stratégiát kínál. Az alprogramok a kulcskompetenciák és a transzverzális készségek fejlesztését állítják középpontba, ezáltal hozzájárulnak a személyiség egészének fejlesztéséhez, és erősítik az iskola irányában kialakuló pozitív attitűdöt.

A tematikusan elkülönülő öt alprogram, amelyek a DFHT-val közösen alkotják a projekt szakmai programját

1. Logikaalapú
2. Testmozgásalapú
3. Művészetalapú
4. Digitális alapú
5. Életgyakorlat-alapú alprogram

az iskolai gyakorlatba integrálva, lehetőséget biztosít a tanulók eredményeinek javítására is.

Az alprogramok célja – az alapelvekre és a DFHT-ra épülve –, hogy olyan új módszereket, tanulásszervezési módokat emeljenek be a mindennapi pedagógiai, tanítási gyakorlatba, melyekkel a tanulás élményszerűvé válik, a tanuló aktív, alkotó részese lesz a tanulási folyamatnak. Az alprogrami foglalkozások elsősorban a kötelező tanítási időn túl, a délutáni időszakban kerülnek be a napirendbe. Az alprogramok önálló részei a programnak, azonban a kerestetantervi tartalmakon és az alkalmazott módszereken keresztül kapcsolódnak egymáshoz. Az alprogramok célja a készség- és képességfejlesztés, a tanulói erősségek megtalálása, a lemaradás kompenzálása, a kiemelkedő képességű tanulók tehetségterületeinek azonosítása.

Az alprogramok arányait intézményünk a saját profiljának, lehetőségeinek megfelelően alakítja, súlyozza.

Komplex Alaprogramban a tanítás fókuszában a tanulóközösség, benne a tanuló áll. Cél, hogy a heterogén összetételű tanulócsoportokban minden tanuló a neki megfelelő bánásmódban részesüljön, vagyis a tanteremben érvényesüljön a méltányosság elve, úgy, hogy közben magas fokú együttműködésre legyenek képesek és készek.

A program alkalmazásával elvárható eredmény:

- a tanulók rendelkezzenek kellő önbizalommal és megfelelő önértékeléssel,
- alakuljon ki az önálló tanulás képessége és az élethosszig tartó tanulás igénye,
- csökkenjen az alulmotiváltság,
- javuljon a tanulmányi eredmény,
- életszerű és gyakorlatias feladatokon keresztül kerüljenek felszínre a rejtett erősségek, és így sikerélményhez jussanak mind a csoportos, mind az egyéni munka során,
- fejlődjön az innovatív gondolkodás, a problémamegoldó képesség és a kreativitás,
- fejlődjön a kommunikáció,

- alakuljon ki az egymás iránti tisztelet, ismerjék el egymás teljesítményét, kerüljön összhangba az egyéni és a közösségi érdek,
- a magatartási problémák mérséklődjenek.

Iskola feladata

A Komplex Alapprogram szerint működő iskolák napirendje biztosítja a tanulók fejlesztését, fejlődését. A tanítási nap igény szerint reggeli ráhangolódással kezdődik, amelyek az iskola döntése alapján lehetnek tanmenetet követők, de a tanulói csoport számára aktuális témával, kérdéssel is foglalkozhatnak. Iskolánkban a tanítási órák 20%-ában a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, amely órák részét képezi a Komplex Instrukciós Program (KIP), valamint a DFHT tanítási-tanulási stratégiájához kapcsolódó órászervezési módok (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka) alkalmazása.

A Komplex Alapprogram alkalmazásánál figyelembe vesszük az iskola sajátosságait és korábbi jó gyakorlatait is. A kötelező tanórákat a tantárgyi tartalmat dúsító „Komplex órák” (a DFHT tanítási-tanulási stratégiáját alkalmazó, a tantárgyi tudástartalmakat az alprogrami kapcsolatokon keresztül tanító komplex órák) erősítik, amelyek a tudástartalom kb. 30%-át hordozzák.

4. Tantárgyi minimum követelmények

4.1 Tantárgyi minimum követelmények alsó tagozaton

IRODALOM

1. évfolyam

- A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alkalmazási lehetőségeivel.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon.
- Legyen képes 2-3 összefüggő mondat alkotására.

- Követhetően számoljon be élményeiről. Szöveghűen mondja el a tanult mondókákat, rövid verseket.
- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő számú szókinccsel. Ismert és begyakorolt 3-4 mondatos szöveget pontosságra törekvően olvasson fel.

2. évfolyam

- Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit.
- Legyen képes összefüggő mondatok alkotására.
- Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról.
- Szöveghűen mondja el a memoritereket.
- Ismerje az ABC-t.
- Rendelkezzen megfelelő számú szókinccsel.
- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.
- Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.

3. évfolyam

- A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait.
- Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, történetalkotásba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe.
- Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget.
- Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján.
- Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani.
- Adott vagy választott témáról 6-8 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.

4. évfolyam

- A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait.
- Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.
- Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget.
- Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg.
- Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.
- Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani.
- A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el.
- Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.

MAGYAR NYELV

1. évfolyam

- Írása legyen rendezett, törekedjen a szabályos betűformákra.
- Másolja le helyesen a kijelölt szavakat, szó szerkezeteket és mondatokat.
- Hallás után jegyezze le helyesen a begyakorolt szókészlet szavait.
- Javítsa helyesírási hibáit tanítói segítséggel.
- Ismerje a füzetvezetés normáit, törekedjen alkalmazásukra.
- Legyen képes önállóan tájékozódni saját tankönyveiben.

2. évfolyam

- Írása legyen rendezett, pontos.
- Másoláskor ne vétsen írástechnikai hibát.
- Szöveg minta alapján ismerje fel és javítsa ki hibáit.

- Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban.
- Jelölje helyesen a j hangot 10-20 begyakorolt szóban.
- Helyesen válassza el az egyszerű szavakat

3.évfolyam

- Ismerje fel a valakinek vagy valaminek a nevét jelentő, a cselekvést, történést, létezést jelentő, a tulajdonságot jelölő és a számokat, mennyiségeket kifejező szavakat.
- Ismerje fel és nevezze meg a mondatfajtákat, használja helyesen a hozzájuk tartozó mondatvégi írásjeleket.
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek.
- Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, hibáit javítsa a tanító, vagy a társak segítségével.

4. évfolyam

- Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek.
- Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírásiszabályokat
- Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.

MATEMATIKA

1. évfolyam

- Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint. Halmazalkotás.
- Állítások igazságtartalmának eldöntése. • Összehasonlítás, megkülönböztetés. Közös tulajdonság felismerése.
- Több, kevesebb, ugyanennyi fogalmának helyes használata.
- Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.
- Számok írása, olvasása (20-as számkör).

- Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értése. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása.
- Matematikai jelek: +, −, =, , ismerete, használata.
- Összeadás, kivonás szóban és írásban.
- Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal.
- Páros és páratlan számok megkülönböztetése.
- Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, a sorozat folytatása adott szabály alapján 20-as számkörben
- Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.
- Tájékozódási képesség, irányok ismerete.
- A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év ismerete.

2. évfolyam

- Számok írása, olvasása (100-as számkör). Helyi érték ismerete.
- Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értése. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása.
- Számok képzése, bontása helyi érték szerint.
- Matematikai jelek: +, −, •, :, =, , ( ) ismerete, használata.
- Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban.
- Szorzótábla ismerete a százaskörben.
- A műveletek sorrendjének ismerete.
- Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal.
- Páros és páratlan számok megkülönböztetése a százaskörben.
- Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása a százaskörben.
- A test és a síkidom megkülönböztetése.
- A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év. Mérőeszközök használata.

3. évfolyam

- Számok írása, olvasása (1000-es számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 1000-es számkörben.
- Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
- Törtek a mindennapi életben: előállításuk hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. •
- A matematika, különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása 1000-es számkörben.
- Fejben számolás kerek századokkal.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete.
- Négyjegyű számok összeadása, kivonása, **szorzás egyjegyű** számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.
- Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés. • Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése 1000-es számkörben
- Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek.
- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög felismerése, jellemzőik.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.

4. évfolyam

- Számok írása, olvasása (10 000-es számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 10 000-es számkörben.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben.
- Fejben számolás kerek századokkal, tízesekkel.
- Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
- Négyjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás és osztás egy- és kétjegyű, számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.
- Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.

- Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között. A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.
- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. • Négyzet, téglalap kerülete.
- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése. Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.

KÖRNYEZETISMERET

3. évfolyam

- tájékozódjon jól saját testén, tudja megnevezni főbb testrészeit.
- tudja az irányokat és viszonyszavakat helyesen használni. (jobb, bal, fent, lent, között, alatt mögött, előtt)
- ismerje az iskola nevét és címét, a helységeit rendeltetésszerűen használja (mosdó, étkező)
- tudjon tájékozódni az iskolában és annak környékén. Ismerje a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. (zebrán, zebra nélküli úttest, jelzőlámpa...)
- tudja elmondani saját nevét, lakcímét, szülei nevét.
- Ismerje a napszakokat, a hét napjait, a hónapok, évszakok nevét, azok sorrendjét.
- tudja megkülönböztetni az élő és élettelen.
- ismerje fel a növények legfontosabb részeit (gyökérzet, szár/törzs, levél, virág, termés)
- ismerje a fontosabb élelmiszercsoportokat (hús, tej, gabona, gyümölcs, zöldség), az élelmiszereket tudja besorolni a különböző csoportokba
- ismerje és alkalmazza az alapvető kerékpáros közlekedés szabályait
- nevezze meg a településtípusokat.
- Ismerje a növényi szervek feladatát: gyökér, szár, levél, virág
- Tudja megkülönböztetni az egészséges és a beteg állapotot. Pl. tünetek: láz, torokfájás, stb.

- Ismerje a fővilágtájakat.
- **Legyenek elemi ismeretei az emlősállatok, madarak, halak, kételtűek, hüllők és a rovarok főbb jellemzőiről.**
- **Ismerje a tanult felszíni formákat és értelmezze helyesen a domborzati térkép színeit.**

4. évfolyam

- Ismerje lakóhelye nevét, településfajtaját
- Tudja fővárosunk és a lakóhelye megyéjének nevét.
- Képes legyen felismerni a felszíni formákat.
- Ismerje és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit, az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére: helyes napirend, egészséges táplálkozás, tisztálkodás, mozgás.
- Tudjon bemutatni a tanult élőlények közül 1-1 emlőst, rovar, madarat. Sorolja fel jellemzőiket. • Tudja a település fajtaját jellemezni.
- Ismerje Magyarország földrajzi térképét: nagy tájak, Duna, Tisza, Balaton, Fertő-tó.
- Ismerje a fő- és mellékvilágtájakat.

ETIKA /HIT-ÉS ERKÖLCSTAN

1. évfolyam

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemei szabályait.
- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos eszközökkel kifejezze.

2. évfolyam

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

3. évfolyam

- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.

4. évfolyam

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

ÉNEK-ZENE

1. évfolyam

- Szabadon választott 10 dal éneklése
- Egyenletes járás és tapsolás
- Kettes ütemek alkotása, Ütemvonal írása
- l s m d hangok elhelyezése a vonalrendszerbe
- kézjelek felismerése

2. évfolyam

- Szabadon választott 10 dal éneklése, játékaik
- lá-szó-mi-ré-dó alsó lá hangok elhelyezése
- Ritmusalkotás és tapsolás, ritmikus mozgás
- Egyszerű ritmuskíséret a dalhoz kézzel, lábbal....
- Ritmusdiktálás a tanult értékekkel kánon

3. évfolyam

- Szabadon választott 10 dal éneklése, játékaik
- Alsó szó, felső dó
- Jeles napok dalai
- Munkafüzet feladatainak megoldása
- Versritmizálás
- Azonos ritmus megfigyelése

4. évfolyam

- Szabadon választott 10 dal éneklése, játékaik
- Kettes ütem, négyes- és hármas ütem; váltakozó ütem
- Alkalmi, ünnepi zenék Jeles napok, népszokások dalai dalai

- Hangjegyzés gyakorlása - munkafüzet feladatai

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

1. évfolyam

- A hétköznapokban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések, vizsgálatok alapján.
- Képlékeny anyagok, papír, biztos alakítása, megmunkálása.
- A munkáknál használt eszközök biztonságos, balesetmentes rendeltetésszerű használata.
- Elemi higiéniai és munkaszokások gyakorlati alkalmazása
- 10 db gyurmaforma/ gyümölcsök, állatok/,
- Hajtogatott papírcsákó, papírhajó / felező, szegély és átlóhajtogatással /
- papírkép készítése mozaik technikával.

2. évfolyam

- A megfigyelt anyagok vizsgált tulajdonságainak felismerése, a megfigyelésről önálló beszámoló.
- A tulajdonságokkal kapcsolatos tapasztalatok felhasználása a megmunkálás során. • Az elvégzendő munkákhoz szükséges eszközök és szerszámok biztos, balesetmentes használata.
- Papír, textil és fonal biztos megmunkálása, a munkadarab önálló elkészítése.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása, a biztonságos gyalogos közlekedés szabályainak ismerete.
- Munka közben rend, tisztaság fenntartása.
- Egyszerű papírkép előrajzolással, alaklemezzel, nyírással és ragasztással
- könyvjelző készítése fonalból hármassal
- gombvarrással egyszerű kép alakítása

3. évfolyam

- Ismerje a különböző anyagok tulajdonságait, felhasználhatóságukat

papír , - textil , - fonal , - fa (hurkapálca)

- Tudjon munkafázisokat helyes sorrendbe állítani (tervezés, anyag kiválasztás, alaklemez körül rajzolása, nyírás, hajtogatás, ragasztás, stb.)
- Tudjon tájékozódni térben és síkban (táblán és papíron)
- Biztonságosan és balesetmentesen tudjon eszközöket használni (olló, tű, hurkapálca),
- Biztonságos közlekedés gyalog és tömegközlekedési eszközökön (szabályok ismerete, alkalmazása)
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos, készségszintű alkalmazása.
- Papírból vagy fából játék készítése
- Egy szabadon választott munkadarab esztétikus elkészítése, kivitelezése.

4. évfolyam

- Tudjon felsorolni a környezetet megóvó intézkedéseket (Pl.: Közlekedés gyalog, kerékpárral)
- Képes legyen önállóan megtervezni és elkészíteni munkadarabot, természetes anyagból, képes legyen a vonalzó pontos mérésre használni
- Ismerje a nagyobb ünnepekhez kapcsolódó népszokásokat, népviseleteket
- Tudja felsorolni a lakótér helyiségeit
- Ismerje az egyszerű, minden nap használt konyhai eszközöket
- Képes legyen egészséges étel összeállítására segítséggel
- Tudjon körülöttünk lévő gépeket felsorolni, rendszerezni funkcióját, anyagát, és felvett energia szerint
- Ismerje az udvarias magatartási formákat a közlekedés során • Tudjon gyalogosan balesetmentesen közlekedni és ismerje az ehhez szükséges közlekedési táblákat
- A kerékpáros közlekedéshez elengedhetetlenül szükséges közlekedési táblák ismerete
- Közlekedéssel kapcsolatos teszt kitöltése. Közlekedési táblák felismerése, elsőbbségadási kötelezettség, illemszabályok ismerete

VIZUÁLIS KULTÚRA

1. évfolyam

- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Biztonságos anyag- és eszközhasználat.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A fő színek ismerete.
- A pont, egyenes, görbe, kör ismerete.
- Gyakorlati feladatok: Őszi falevél körberajzolása, kiszínezése, az évszak hangulatának kifejezése színekkel
- Élményrajz készítése: Hógolyózás (színezés, zsírkréta) .
- Meseillusztráció készítése egy állatmese alapján. Színezés színes ceruzával, zsírkrétával..

2. évfolyam

- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Gyakorlati feladatok: Természet képei: Őszi tájkép festése őszi színek használatával, vízfestéssel.
- Jelmez készítése farsangra-színezés zsírkrétával
- Önarckép készítése: színes ceruzával vagy zsírkrétával
- Meseillusztráció készítése népmese alapján színezéssel

3. évfolyam

- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése, egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok használata.
- A fő és mellékszínek ismerete, színek keverése; színárnyalat megkülönböztetésére képes legyen.

- Gyakorlati feladatok: Őszi termések: gesztenye vagy falevél rajzolása, festése
- Meseillusztráció készítése, színezés zsírkrétával
- Kedvenc játék ábrázolása elől-, oldal- és felülnézetben.
- Portré készítése (édesanyáról) rajzolással, festéssel

4. évfolyam

- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése, síkbáb, jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata
- Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- Lakóhelyének néhány nevezetes épületét, szobrát ismerje.
- Gyakorlati feladatok: Színtani ismeretek: hideg-meleg színekkel kép készítése. Festés: nyártél.
- Tájkép készítése: festés temperával, Csendélet festése: Virágos növények
- Élményrajz készítése kirándulásról tetszőleges technikával

TESTNEVELÉS

1. évfolyam

- Járás ütemtartással
- Futás feladatokkal: különböző jelzésekre különböző testhelyzetek felvétele
- Egyenletes tempójú futás 2-3 percig
- Futóiskola gyakorlatok: sarokemeléssel, térdemeléssel futás
- Oldalazó futás, galoppszökdelés karmunkával
- Utánzó járások: pókjárás, rákjárás, nyuszi ugrás
- Rajtgyakorlatok: különböző testhelyzetekből gyors megindulás

- Vágtafutás 30 m-en állórajtból
- Egyensúlyozást fejlesztő gyakorlatok: járás lábujjhegyen, sarkon, külső talpélen.
- Szökdelések egy, váltott, páros lábon meghatározott távolságig
- Hajítások kislabdával dobóterpeszből
- Labdavezetés egyenes vonalban, szlalomban
- Labdás ügyességi gyakorlatok: labdakezelés, feldobás, elkapás
- Labdaátadások: kétkezes mellső, alsó, gurítás
- Helyváltoztatás állatmozgást utánozva (rákjárás, pókjárás, sánta róka stb.)
- Gurulóátfordulás előre nyújtott ülésbe

2. évfolyam

- Egyenletes tempójú futás 3-4 percig
- Futás feladatokkal: különböző jelzésekre különböző testhelyzetek felvétele • 30 m futás állórajtból
- 400 m futás
- Futóiskola gyakorlatok: sarokemeléssel, térdemeléssel futás
- Indiánszökdelés, váltott lábú szökdelés
- Sorozatszökdelések
- Helyből távolugrás
- Célba dobás
- Labdakezelés, feldobás, elkapás
- Labdás ügyességi gyakorlatok focilabdával/gumilabdával: gurítások, labdavezetés lábbal egyenes vonalban, szlalomban, guruló labda megállítása lábbal, labdaátadás társnak belsővel.
- Akadálypálya labdás feladatokkal
- Gurulóátfordulás előre nyújtott ülésbe, guggoló állásba

3. évfolyam

- Alaki gyakorlatok pontos végrehajtása
- 2-4 ütemű határozott formájú szabadgyakorlatok
- Szabálytartás, sportszerű magatartás Járások, futások, szökdelések, ugrások valamint dobások
- Utánzó gyakorlatok: gólyajárás, verébszökkenés, sántaróka, fókamászás, békaügetés, krokodiljárás, medvejárás, pókjárás, rákjárás
- Egyenletes tempójú futás 8-10 percig
- Futás iram- és irányváltásokkal, jelre testfordulatok
- Állórajt, guggoló rajt 30 -40 m vágtafutás •
- Sorozatszökdelések eszköz felett, között.
- Helyből távolugrás
- Ugrókötelezés: szökdelések kötélhajtással előre- hátra, oldalra állóhelyben, haladással
- Labdás ügyességi gyakorlatok kosárlabdával/gumilabdával
- Labdaátadások: mellső, felső, alsó, egykezes átadás
- Labdakezelési gyakorlatok focilabdával, átadások állóhelyben belsővel, kapura rúgás
- Akadálypálya labdás feladatokkal
- Bordásfal gyakorlatok
- Gurulóátfordulás előre nyújtott ülésbe, guggoló állásba
- Terpezállásból gurulóátfordulás előre guggoló állásba

4. évfolyam

- Testfordulatok helyben.
- Járás közben 2-4 ütemű szabadgyakorlatok
- 4-8 ütemű határozott formájú szabadgyakorlatok
- Szabálytartás, sportszerű magatartás Járások, futások, szökdelések, ugrások valamint dobások
- Utánzó gyakorlatok: gólyajárás, verébszökkenés, sántaróka, fókamászás, békaügetés, krokodiljárás, medvejárás, pókjárás, rákjárás
- 400 m futás gyors tempóban
- Kötélhajtás váltott lábbal, sarokemeléssel, térdemeléssel, 1 és 2 lábon szökdeléssel.

- Ugrókötelezés helyben és haladással
- Biztonságos labdavezetés irány -és iramváltással
- Szlalom labdavezetés. Labdavezetés kéz-és irányváltással: test előtti átvétel.
- Akadálypálya labdás feladatokkal (gurítások, labdavezetés szlalomban, padon, célba dobás szekrénytetőbe)
- Határozott formájú bordásfal gyakorlatok. Függeszkedési kísérletek vízszintesen és függőlegesen
- Bordásfalgyakorlatok: lépegetés fokonként kézállásba, támlázás
- Gurulóátfordulás előre és hátra
- Padgyakorlatok: utánzó járások, egyensúlyozás ferde padon, járások a súlypont változtatásával.

DIGITÁLIS KULTÚRA

3. évfolyam

- Nevezze meg a digitális környezet legfontosabb elemeit!
- Nevezze meg a digitális eszközök főbb funkcióit!
- Tudjon futtatni digitális tananyagokat, gyermekeknek készített alkalmazásokat!
- Ismerje a digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályokat!
- Ismerjen egy képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftvert!
- Tudjon menteni, megnyitni egy elkészített produktumot!
- Ismerje egy rajzolóprogram alapfunkcióit, alkalmazza a rajzeszközöket!
- Ismerje a böngészőprogram alapfunkcióit!
- Ismerje a személyes adat fogalmát!
- Ismerje fel az online zaklatást, ismerje a segítségkérés lehetőségeit!
- Ismerje a mobileszközök alkalmazásának előnyeit és veszélyeit!
- Ismerjen fel egyszerű, hétköznapi algoritmust, valósítsa meg tevékenység útján.

4. évfolyam

- Nevezze meg a digitális környezet legfontosabb elemeit!
- Nevezze meg a digitális eszközök főbb funkcióit!

- Ismerje a digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályokat!
- Ismerje a perifériák fogalmát, a legfontosabb perifériákat nevezze meg!
- Ismerje a szoftver fogalmát!
- Tudjon megnevezni néhány operációs rendszert!
- Tudjon könyvtárszerkezetet létrehozni!
- Tudja a mappákat, állományokat kezelni!
- Ismerjen egy képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftvert!
- Tudjon rövid dokumentumokat készíteni és formázni!
- Tudjon menteni, megnyitni egy elkészített produktumot!
- Ismerje egy rajzolóprogram alapfunkcióit, alkalmazza a rajzeszközöket!
- Legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel!
- Legyen képes irányított módon információt keresni!
- Ismerje a böngészőprogram alapfunkcióit!
- Ismerje a személyes adat fogalmát!
- Ismerje fel az online zaklatást, ismerje a segítségkérés lehetőségeit!
- Ismerje a mobileszközök alkalmazásának előnyeit és veszélyeit!

ELSŐ ÉLŐ IDEGEN NYELV/ANGOL

4. évfolyam

Kommunikációs szándékok és fogalomkörök:

- Számok 100-ig , bemutatkozás , felszólítások , foglalkozások , család tagjai , iskolai tárgyak , egyszerű kérdés – válasz , szűkebb környezet (lakás) bemutatása ,
- can/can't , have got/has got , testrészek , állatok nevei , élelmiszerek nevei , like/don't like , hét napjai , there is/there are

4.2 Tantárgyi minimum követelmények felső tagozat

IRODALOM

5. évfolyam

- Fogalmak: népmese, műmese, mesealak, meseformálás, meseszám, monda, rege, mítosz, dal, életkép, idill, lírai én, elbeszélő költemény, regény, az epikai mű szerkezete, rím, ritmus, ütemhangsúlyos verselés, hasonlat, metafora, megszemélyesítés, párhuzam, ellentét
- Irodalmi művek ismerete: Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék, Petőfi Sándor: Egy estém otthon, Füstbe ment terv, Az alföld; János vitéz; Fehérlófia; Az égig érő fa; Daidalosz és Ikarosz; bibliai történetek; Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk; Arany János: Családi kör, Rege a csodaszarvasról
- Memoriterek: részletek a kiemelt művekből.

6. évfolyam

- Fogalmak: monda, népballada, műballada, történelmi ballada, szóképek és alakzatok, rímszerkezet, epizód, az epikus művek szerkezete, történelmi regény
- Irodalmi művek ismerete: Csörsz árka, Lehel kürtje; Mátyás-mondák; Kőműves Kelemenné; Arany János: A walesi bárdok, Toldi; Fazekas Mihály: Lúdas Matyi; Gárdonyi Géza: Egri csillagok; bibliai történetek, Petőfi Sándor: Reszket a bokor, mert...
- Memoriterek: részletek a kiemelt művekből.

7. évfolyam

- Fogalmak: középkori kultúra, reneszánsz, humanizmus, reformáció, életkép, dal, epigramma, romantika, himnusz, keretes szerkezet, óda, időmértékes verselés, elégia, episztola, romantikus regény, anekdota, drámai műfajok
- Költői pályaképek: Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán
- Irodalmi művek ismerete: Janus Pannonius: Pannónia dicsérete, Balassi Bálint versei, Shakespeare: Romeo és Júlia, Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez, Kölcsey: Himnusz, Huszt; Vörösmarty: Szózat; Petőfi: Nemzeti dal, Szeptember végén; Arany: A fülemile; Jókai: A nagyenyedi két fűzfa; Mikszáth: A néhai bárány, Szent Péter esernyője
- Memoriterek: a Himnusz és a Szózat teljes egészében, illetve részletek a többi kiemelt műből

8. évfolyam

- **Fogalmak:** Nyugat, Új Idők, Erdélyi Helikon, szimbolizmus, impresszionizmus, novella, szinesztézia, humor, groteszk, drámai szerkezet, detektívregény
- **Költői pályaképek:** Ady Endre, Móricz Zsigmond, József Attila, Radnóti Miklós
- **Irodalmi művek ismerete:** Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én, Őrizem a szemed, Üzenet egykori iskolámba; Kosztolányi Dezső: Mostan színes tintákról álmodom; Juhász Gyula: Milyen volt...; József Attila: Kertész leszek, Születésnapomra, Mama; Reményik Sándor: Templom és iskola; Radnóti: Nem tudhatom; Szabó Lőrinc: Tücsökzene (részletek); Weöres Sándor: A társ; Kányádi Sándor: Két nyárfa; Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet;
- **A következő prózai alkotásokból egyet kiválasztva ismertesse a művet.** Kós Károly: Az országépítő (részlet); Herczeg Ferenc: Pro libertate (részlet); Nyírő József: Uz Bence (részlet); Tamási Áron: Ábel a rengetegben (részlet), Bölcső és Bagoly (részlet); Móricz Zsigmond: Hét krajcár, Karinthy Frigyes: Röhög az egész osztály; Örkény István: Egyperces novellák (részletek); Sütő András: Anyám könnyű álmat ígér (részlet), George Orwell: Állatfarm; Agatha Christie: A karácsonyi puding esete
- **A következő kötelező olvasmányok egyikének ismertetése:** Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig vagy Pillangó; Szabó Magda: Abigél
- **A dráma műnemének jellemzőit mutassa be a következő művön:** Sütő András: Advent a Hargitán
- **Memoriterek:** részletek a kiemelt művekből.

MAGYAR NYELV

5. évfolyam

- A kommunikációs kapcsolat; beszédhangok, hangrend és illeszkedés, mássalhangzótörvények;
- A magyar ábécé, az elválasztás és a keltezés helyesírási szabályai;
- Szóelemek, toldaléktípusok; helyesírásunk fő elvei;
- Szólások, közmondások;
- A hangalak és a jelentés kapcsolata

- Szövegértés és önálló szövegalkotás: elbeszélés, leírás, jellemzés, hagyományos és elektronikus levél, plakát, meghívó, feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló

6. évfolyam

- A kommunikáció jelei;
- A főnév, a melléknév, a számnév, a névmások, az ige, az igenevek, a határozószó, a viszonyszók és a mondatszók és helyesírásuk
- Szövegértés és önálló szövegalkotás: a véleménynyilvánítás; ismeretterjesztő szövegek, könyvismertető

7. évfolyam

- Az egyszerű mondat szerkezete; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, a gyakoribb határozók, jelzők;
- Alá- és mellérendelő szó szerkezetek; az alárendelő és a mellérendelő szóösszetétel, az összetett szavak helyesírása; szóképzés
- Szövegértés és önálló szövegalkotás: kiselőadás, érvelés, meggyőzés, vita, felszólalás, hozzászólás

8. évfolyam

- Az összetett mondat szerkezete; az alárendelő összetett mondat fajtái; a mellérendelő összetett mondat fajtái;
- Mondatközi és mondatvégi írásjelek helyes használata;
- Szóösszetétel és szóképzés; az első írott nyelvemlékeink, nyelvjárások, csoportnyelvek
- Szövegértés és önálló szövegalkotás: önéletrajz, kérvény írása

DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ

7. évfolyam

- Szabályjátékok, népi játékok; dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással)
Rögtönzés, saját történetek feldolgozása;
- Műalkotások feldolgozása – Shakespeare: Romeo és Júlia – maszkos, bábos, mozgásos dramatikus tevékenységgel való megközelítése
- Dramaturgiai alapfogalmak; a színház kifejezőeszközei; színházi műfajok, stílusok

FÖLDRAJZ

7. évfolyam

- Magyarország nagy- és kistájai.
- Hazánk folyói, tavai.
- Magyarország éghajlata.
- Közigazgatási egységek: régiók és megyék. A nagy tájak nagyobb városai és gazdasági életük. Nemzeti parkok.
- Balaton és Budapest jellemzése.
- Világörökségeink.
- Településtípusaink.
- Kereskedelem csoportosítása.

8. évfolyam

- Tájékozódás térképen és vaktérképen
- Európa éghajlatai
- Európa országainak természetföldrajza és gazdasági élete (Észak-, Nyugat-, Dél-, Kelet- és Közép-Európa országai, fővárosai)
- Az Európai Unió története, országai, szerepe
- Afrika természeti földrajza, (domborzata, vízrajza, éghajlata)
- Afrika népessége, gazdasága

- Az amerikai kontinens elhelyezkedése, természetföldrajza
- Amerika népessége, települései
- Ázsia természeti és gazdaságföldrajzi jellegzetességei
- Ausztrália, Óceánia és a Sarkvidékek szerepe a Föld életében
- Fenntartható fejlődés; a pénz szerepe az emberiség életében

ELSŐ ÉLŐ IDEGEN NYELV/ANGOL

5. évfolyam

- Kommunikációs szándékok és fogalomkörök: család bemutatása; személyi adatok, foglalkozások; szűkebb környezet /lakás/ jellemzése; az iskola világa; betűzés; érdeklődés foglaltat iránt; kérdés és arra reagálás;
- Jelenidejűség: Present Simple; gyakoriság kifejezése; birtoklás: have got, 's szerkezet, térbeli viszonyok, irányok; számok: 1-100.; can segédige; névelők, elöljárószavak használata.

6. évfolyam

- Kommunikációs szándékok és fogalomkörök: családi ünnepek; emberi kapcsolatok, barátság; település bemutatása; étkezési szokások, ételek; mindennapi bevásárlás; időjárás; javaslat, meghívás, kínálás és arra reagálás; bocsánatkérés, gratuláció;
- Jelenidejűség: Present Progressive; múltidejűség: Past Simple; birtoklás múltideje: had got; megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek; sorszámnevek: some, any használata; személyes névmások ragozott alakjai.

7. évfolyam

- Kommunikációs szándékok és fogalomkörök: véleménykérés és arra reagálás; emberek külső és belső jellemzése; ország bemutatása; természeti környezetünk; szabadidős tevékenységek; utazás; akarat, kívánság, képesség kifejezése; események leírása; tiltás, felszólítás; melléknevek fokozása;

- Jövőidejűség: going to; Past Progressive használata; Future Simple használata; melléknevek, határozók; can/ could/ may/might segédigék; feltételes mondatok.

8. évfolyam

- Kommunikációs szándékok és fogalomkörök: otthoni teendők, kötelességek; családi ünnepek; növény- és állatvilág; egészséges életmód; szabadidő és szórakozás; engedélykérés; személyes levél; elégedettség, elégedetlenség kifejezése; kötelezettség, szükségesség, kívánság, szándék kifejezése; képleírás;
- Időbeli, térbeli és mennyiségi viszonyok pontos és árnyalt kifejezése; Present Perfect használata, must/ have to/ should segédigék használata; szenvedő szerkezet; Full Infinitive/ Bare Infinitive /Gerund használata.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

5 -6. évfolyam

- Ismeri saját településének elhelyezkedését.
- Digitális eszköz segítségével tud információt gyűjteni települése jellemzésére. Fel tudja sorolni, ismerni a fontosabb középületeket a településen. Ismeri a közlekedési lehetőségeket, biztonságosan tud közlekedni.
- Tudja a lakás helyiségeit és funkcióit. Mérésre pontosan alkalmazza a mérőszalagot. Tud egyszerű alaprajzot készíteni lakóépületéről, szobájáról. Alkalmazza a hulladékok helyes, szelektív gyűjtését.
- Képes a különböző anyagok felismerésére, egyszerű érzékszervi vizsgálatokkal azok jellemzésére. Képes különböző egyszerű műveletek elvégzésére papírral, fonállal, textíliákkal.
- Ismeri az egészséges táplálkozás alapelveit. Felismeri a táplálkozás és az egészség kapcsolatát.
- Ismeri és alkalmazza a hulladékok szelektív gyűjtését.

- Az eszközöket és szerszámokat szakszerűen és balesetmentesen használja.

7. évfolyam

- Tud tájékozódni lakókörnyezetében.
- Tudja alkalmazni az újraélesztés gyakorlatát.
- Ismer a jelen kor kihívásait az ivóvízellátás és a szennyvízkezelés területén.
- Tájékozott a megújuló energiaforrások használatának előnyeiről, korlátairól.
- Ismeri az anyagok csoportosításának fő szempontjait. Jártas a méretek pontos leolvasásában, a kicsinyítés és a nagyítás szerepében, a rajzi méretmegadásban.
- Az anyagok megmunkálása során gondosan és figyelmesen jár el, szakszerűen és biztonságosan alkalmazza az eszközöket.

KÉMIA

7. évfolyam

- Az anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai.
- Halmazállapotok.
- Keverékek, keverékek szétválasztása.
- Oldatok, oldatok összetétele: tömegszázalék.
- Atom és az elemi részecskék, relatív atomtömeg, anyagmennyiség, vegyjel és a képlet jelentése, periódusos rendszer.
- Első rendű kötések.

8. évfolyam

- Kémiai egyenlet, kémiai reakciók típusai: savbázis reakciók - kémhatás -, redoxireakciók: az égés. Szervetlen kémia, nemfémes elemek és vegyületeik.
- Sósav, oxigén és az ózon.
- Kén, kéndioxid, kénsav és sói.
- Nitrogén és az ammónia, salétromsav és a nitrátok.
- Szén és módosulatai, szén oxidjai, szénsav és a karbonátok.
- Fémes szerkezete és tulajdonságai, a nátrium, kalcium, magnézium legfontosabb vegyületei, az alumínium és előállítása, a vas és a vasgyártás.
- Energiaforrásaink.
- Élelmiszereink.
- Műanyagok.

TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. évfolyam

- A növény részei. A virág részei.
- Az ősszel érő gyümölcsök és zöldségfélék ábrázolása, jellemzése, terméseik.
- A cserebogár testfelépítése, szaporodása.
- Térképfajták. Felszíni formák. A fő- és mellékvilágtájak.
- Szélességi- és hosszúsági körök jellemzése, összehasonlítása.
- Helymeghatározás a térképen.
- Napfordulók, napéjegyenlőségek.
- Helyi idő, zónaidő.
- Az időjárás és az éghajlat elemei. A szél fogalma. A csapadék keletkezése. A földfelszín állandó változása.

- A háziállataink és a ház körül élő állatok jellemzése.

6. évfolyam

- Az emberi test főbb szervrendszerei és működésük.
- Hazánk erdői. A természetes és mesterséges erdők összehasonlítása.
- A hazánk erdőiben élő állatok jellemzése.
- Anyagok körforgása.
- Táplálékláncok.
- A Földet formáló külső és belső erők.
- Vulkánok működése, hegységek keletkezése.
- A folyók vízjárása. A tavak keletkezése és pusztulása.
- Óceánok, kontinensek felsorolása, tájékozódás a térképen.
- Éghajlati övek a földön. Függőleges és vízszintes övezetesség.
- Hazánk szomszédos országai, nagy tájak, nemzeti parkok, világörökségek.
- A vizek, vízpartok élővilága.
- A rétek élővilága.

BIOLÓGIA

7. évfolyam

- Távoli tájak élővilága (forró, mérsékelt, hideg éghajlati övek és a tengerek élővilága).
- Az anyagok körforgása.
- A fotoszintézis jelentősége.
- Táplálékpiramis rajzolása. Táplálékláncok.

- Az élőlények tűrőképessége.
- Az életközösségek jellemzése.
- A növény- és állatvilág jellemzése.

8. évfolyam

- Szerveződési szintek az élővilágban.
- Tápanyagok, vitaminok, az egészséges táplálkozás.
- A mozgás szervrendszere (a csontváz és az izomzat ismerete).
- Szervezetünk anyagcseréje: A táplálkozás, légzés, kiválasztás és keringés szervrendszere. Szervrendszereink részei, és azok működése. Szervezetünk betegségei.
- Az idegrendszer részei.
- Érzékszerveink rajzos ábrázolása, működésük.
- A feltételes és feltétlen reflex összehasonlítása.
- A hormonszabályozás.
- Az ember életszakaszai.
- Fertőzések, járványok.

MATEMATIKA

5. évfolyam

- Adatok közötti matematikai kapcsolatok felismerése és lejegyzése.
- A kisebb, nem nagyobb, nagyobb, nem kisebb kifejezések helyes használata.
- A tanult számok helyes leírása, olvasása, számegyenesen való ábrázolása, két szám összehasonlítása.
- A tízes számrendszer biztos ismerete.

- Összeadás, kivonás, szorzás, egyjegyűvel és kétjegyűvel való osztás a természetes számok körében, műveleti sorrend ismerete
- Tört, tizedes tört, negatív szám.
- Hosszúság, tömeg, idő, terület, űrtartalom és térfogat mértékegységeinek átváltása
- Pozitív törtek (legfeljebb ezredek tartalmazó tizedes törtek) összeadása és kivonása két tag esetén, az eredmény helyességének ellenőrzése.
- Pozitív törtek szorzása és osztása pozitív egészszel.
- Pozitív tizedes tört szorzása és osztása egészszel.
- Egész számok összeadása és kivonása.
- Geometriai alapismeretek, a pont, egyenes, szakasz fogalmának helyes használata, szögek mérése és rajzolása.
- Téglalap (négyzet) kerületének és területének kiszámítása konkrét esetekben.
- Téglatest (kocka) felszínének és térfogatának kiszámítása konkrét esetekben.

6. évfolyam

- Egyszerű, matematikailag is értelmezhető hétköznapi szituációk megfogalmazása szóban és írásban.
- Tört, tizedestört, negatív szám fogalma. Ellentett, abszolút érték meghatározása konkrét számok esetén.
- Pozitív törtek összeadása, kivonása, szorzása és osztása pozitív egészszel. Törtek szorzása és osztása törtekkel.
- Egész számok szorzása és osztása.
- Műveletek tizedes törtekkel.
- 2-vel, 5-tel, 3-mal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság.

- Prímtényező felbontás. Osztó, többszörös, két szám közös osztóinak, néhány közös többszörösének megkeresése.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű, konkrét arányossági feladatok megoldása következtetéssel.
- Tengelyes szimmetria, pont tengelyes tükörképének megszerkesztése.
- Párhuzamos és merőleges egyenesek előállítás, szögmásolás, szakaszfelező merőleges szerkesztése, szögek szerkesztése.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű százalékszámítási feladatok megoldása.

7. évfolyam

- Egyszerű állítások igazságának eldöntése, tagadása.
- Sorba rendezés, kiválasztás legfeljebb 4-5 elem esetén, az összes eset felsorolása.
- 10 pozitív egész kitevőjű hatványai, 10-nél nagyobb számok normálalakja.
- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása egyszerű konkrét feladatokban.
- Egyszerű százalékszámítási feladatok.
- Osztó, többszörös, két szám közös osztóinak, néhány közös többszörösének megkeresése.
- Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös meghatározása egyszerű számításokban.
- Alapvető oszthatósági szabályok ismerete.
- Lineáris függvények ($x \rightarrow ax + b$) függvény és ábrázolása (értéktáblázattal) konkrét racionális együtthatók esetén.
- Szög (fok), hosszúság, terület, térfogat, tömeg, úrtartalom, idő mérése a szabványos mértékegységekkel.
- Háromszögek, négyszögek területének kiszámítása.
- Adott pont középpontos tükörképének megszerkesztése.
- Szögfelező szerkesztése.
- Háromszöggel kapcsolatos legegyszerűbb szerkesztések.

- Háromszögek és konvex négyszögek belső szögeinek összege.
- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasábok, valamint a forgáshenger felismerése, jellemzése, felszíne és térfogata.
- A gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalma.

8. évfolyam

Gondolkodási módszerek

- Szabatos, pontos írásbeli és szóbeli fogalmazás.
- Szövegértelmezés egyszerű esetekben.
- A tanult halmazműveletek felismerése két egyszerű, konkrét halmaz esetén.
- Sorba rendezés, kiválasztás legfeljebb 4-5 elem esetén, az összes eset felsorolása.

Számтан, algebra

- Alapműveletek helyes sorrendű elvégzése egyszerű esetekben a racionális számkörben.
- Egyszerű algebrai/betűs egész kifejezések helyettesi értékének kiszámítása.
- Elsőfokú egyenletek megoldása.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel.
- Összefüggések, függvények, sorozatok
- Az $ax+b$ függvény és ábrázolása konkrét racionális együtthatók esetén.

Geometria

- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasábok felszíne és térfogata.
- Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi szituációkban.
- Pitagorasz-tétel ismerete (bizonyítás nélkül).

Valószínűség, statisztika

- Relatív gyakoriság.
- Leggyakoribb és középső adat meghatározása kisszámú konkrét adathalmazban.
- Grafikonok készítése, olvasása egyszerű esetekben.
- Pénzügyi, gazdasági alapismeretek

DIGITÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;
- értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri;
- az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki;
- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen
- ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.
- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;

- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

6. évfolyam

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.
- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

7. évfolyam

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

- értelmezi az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatát;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
- ismeri a kódolás eszközeit;
- adatokat kezel a programozás eszközeivel.
- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
- tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;
- az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;
- értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol;
- tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről;
- ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.
- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.
- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

8. évfolyam

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
- ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.
- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
- online gyakorolja az állampolgári jogokat és kötelességeket;
- ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
- az adatokat táblázatos formába rendezi és formázza;

- problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével.
- cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban;
- az adatok szemléltetéséhez diagramot készít;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.
- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.
- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

TÖRTÉNELEM

5. évfolyam

- Az emberré válás folyamata, az idő mérése, időszámítás
- Az ókori kelet államai (Mezopotámia, Egyiptom, India, Kína)
- A görögök jelentősége (tudomány, művészet, sport), a görög-perzsa háborúk
- Az ókori Róma, pun háborúk, kereszténység kialakulása, a császárság kora
- A magyar történelem kezdetei a honfoglalásig
- A középkori Európa, nemesek, jobbágyok, lovagok kora, a kereszténység terjedése, az iszlám kialakulása
- Magyarország az Árpád- kor idején, Szent István államalapítása, Szent László, Aranybulla, tatárjárás

6. évfolyam

- Virágzó és hanyatló középkor Magyarországon: az Anjouk és Zsigmond kora, Hunyadi kormányzósága, Mátyás központosítási kísérlete, a Mohácshoz vezető út
- Az újkor kezdete, felfedezések és következményei, a reformáció

- Magyarország a kora újkorban: várháborúk kora, erdélyi fejedelemségek, a török kiűzése, Rákóczi-szabadságharc
- A felvilágosult abszolutizmus, ipari forradalom, francia forradalom, az USA kialakulása
- Mária Terézia és II. József, Magyarország fejlődése a XVIII. században
- Reformkor, Széchenyi és Kossuth szerepe,

7. évfolyam

- Az 1848-as forradalom és szabadságharc
- Nemzetállamok kialakulása, társadalmi változások a XIX. század végén
- A kiegyezés és következményei, hazánk a dualizmus korában
- Az első világháború kitörésének okai, résztvevői, befejezése
- A Párizs-környéki békék, Sztálin, Hitler, a diktatúrák felépítése
- Hazánk a két világháború között, a Tanácsköztársaság, a Horthy-korszak, Trianon

8. évfolyam

- A második világháború okai, a fasiszta és szövetséges hatalmak harca
- Kétpólusú világ, hidegháború, a közép-kelet-európai szocialista blokk felbomlása
- Magyarország szovjetizálása, a Rákosi-korszak, az 1956-os forradalom, a Kádár-korszak,
- a rendszerváltás
- -Az egyesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése
- -Demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon
- Társadalmi ismeretek
- A magyar állam működése, szervezete, jogok és kötelezettségek

HON-ÉS NÉPISMERET

6. évfolyam

- Szülőföldünk értékei: család, rokon, közösségek, helyi értékek, épületek, helytörténet.
- A közösségi élet működésének megismerése: ünnepek, jeles napok, keresztény ünnepek, őszi jeles napok, karácsonyi ünnepkör, szokások, Farsangköszöntők, Nagyböjt, húsvéti

ünnepkör szokásai, májusfaállítás, pünkösdi szokások, Szent Iván-napi szokások, nyári jeles napok,keresztelő, lakodalom.

- Életmód: a társas munkák gazdasági, társadalmi jelentőségük, a munkaalkalmakhoz (aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó) kapcsolódó szokások és játékok, hétköznapi és ünnepi viselet, hagyományos paraszti ételek, a népi táplálkozás jellemzői, épületek jurta, veremház.
- A gazdálkodó ember legfontosabb munkái: szántás, vetés, aratás, szüret, fonás, szövés, kenyérsütés.
- Hungarikumok: néprajzi csoport, nemzetiség, néprajzi táj, nemzeti összetartozás, haza, hazaszeretet, hungarikum, világörökség.

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

8. évfolyam

- A családi szocializáció, a család jellemzői, az ember életútja: család, házasság, családi szerepek, gyermekvállalás.
- A családi háztartás, a család bevételei: jövedelmek, a család kiadásai: létszükségleti kiadások, jóléti: kulturális, szabadidős kiadások, rendkívüli kiadások.
- A településünk, lakóhelyünk jellemzői; a településünk története, a lakóhely kulturális értékei; a településen működő intézmények és szervezetek, vallási közösségek.
- Haza, hazaszeretet, nemzet, nemzeti identitás, kisebbségek, nemzetiség, Európai Unió.
- Állam, államforma, állampolgárság, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvény, Kormány, Alkotmánybíróság.
- Ügyfélkapu, kormányablak, kormányhivatal, polgármesteri hivatal, önkormányzat, diákmunka, munkaszerződés.
- Fogyasztóvédelem, fogyasztói jogok, a fogyasztói érdekek védelme, tudatos fogyasztó, fenntarthatóság. környezetvédelem.
- Oktatás, iskola, felsőoktatás, szakképzés, egészségügyi rendszer, társadalombiztosítás, szociális ellátás, családtámogatás, kórház, rendelőintézet, háziorvos feladatai.

ÉNEK-ZENE

5. évfolyam

A zenei készségfejlesztés célja ebben az életkorban a zenei anyagban megismert ritmus- és ütemfajták megismerése és gyakorlása.

- A zenei elemek vizuális megjelenítése kézjelekkel
- A népdalok, népzene keletkezéséről alapvető ismeretek elsajátítása, minimum 20 magyar népdalt, illetve műdalt, Himnuszt - emlékezetből tudják énekelni.
- A zenetörténeti korok fő jellemzőit szerzőit ismerjék, ezen belül a kezdetektől a barokk zenéig ismerjék a zenetörténet fő jellemzőit.
- A tanulók megismerkednek a klasszikus zenekar hangszereivel, valamint magyar népi hangszerekkel is.

6. évfolyam

A zenében használt jelek megismerése, a kottairás, és ritmusjelek , kézjelek ismerete, alkalmazása.

- a legelterjedtebb magyar népi hangszerek ismerete, a népdalgyűjtés ismerete
- a barokk és bécsi klasszika zenéjének jellemzői, zeneszerzői, zenekar alapvető hangszereinek megnevezése
- a Szózat hallás utáni megtanulása és éneklése, 20 magyar népdal, műdal, zenei szemelvény ismerete, jellemzői
- a jellegzetes hangszerek, hangszercsoportok kapcsolása a megismert népzenei és műzenei műfajokhoz
- a zenei írás - olvasás a tanult ritmusokkal, dallamhangokkal

7. évfolyam

Népdalkincsük folyamatosan bővül a magyar és más népek dalaival:

- az ismereteiket bővíteni tudják : 20 népdalt, műdalt, zenei szemelvényt ismerjenek, azokat meg tudják szólaltatni tiszta intonációval
- a romantika korszakának zenei jellemzőit, legfontosabb zeneszerzőit, azok műveit ismerjék: társítani tudják egyéb tantárgyban szerzett tudásukkal
- a magyar zeneszerzőket és jelentősebb műveiket ismerjék

- a korábban tanultak elmélyítése a kottairás használatával

8. évfolyam

A dalok és zeneművek válogatása igazodik életkori sajátosságaikhoz. A zenei stílusok megismerésével a zenei ízlés fejlesztése.

- a magyar népdalok, mődalok, XX. és XXI. századi zenei műfajok jellemzőinek megismerése
- szabadon választott zenemű jellemzése, bemutatása
- 20 népdal népies mődal, mődal, más nemzetek zenei szemelvényeinek ismerete
- a modern és elektronikus hangszerek megismerése
- összefoglalás : a zenetörténeti korszakok és a magyar népzene stílusjegyeinek jellemzői

VIZUÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

- Igényes munkavégzés.
- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során, megfigyelés alapján.
- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.

6. évfolyam

- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.

- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

7. évfolyam

- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése. Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.
- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.

8. évfolyam

- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása
- Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.

- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.

FIZIKA

7. évfolyam

- A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására.
- Tudja értelmezni és használni a tanult fizikai mennyiségeknek (út, sebesség, tömeg, erő, hőmérséklet, energia, teljesítmény) a mindennapi életben is használt mértékegységeit.
- Ismerje fel a tanult halmazállapot-változásokat a mindennapi környezetben (pl. hó olvadása, vizes ruha száradása).
- Legyen tisztában az energia megmaradás törvényének alapvető jelentőségével. Értse, hogy egyszerű gépekkel csak erőt takaríthatunk meg, munkát nem.
- Legyen képes kisebb csoportban, társaival együttműködve egyszerű kísérletek, mérések elvégzésére, azok értelmezésére.

8. évfolyam

- A diák ismerje fel a tanult elektromos a tanórán és az iskolán kívüli életben egyaránt.
- ismerje az elektromos áram hatásait és ezek gyakorlati alkalmazását.
- ismerje és tartsa be az érintésvédelmi és baleset-megelőzési szabályokat.
- ismerje a háztartási elektromos energiatakarékosság jelentőségét és megvalósításának lehetőségeit.
- tudja az anyagokat csoportosítani elektromos tulajdonságaik szerint.
- ismerje a fényforrások fajtáit
- legyen tisztában van a fény egyenes vonalú terjedésével, a visszaverődésének és a fénytörés fogalmával, erre hétköznapi példákat hoz.
- ismerje fel a fénytani jelenségeket a tanórán és az iskolán kívüliéletben egyaránt.
- legyen tisztában a szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókkal, ismerje a szemüveg szerepét.
- ismerje a mindennapi optikai eszközöket.

- érti a hullámmozgás lényegét és a jellemző legfontosabb mennyiségeket: frekvencia, amplitúdó, hullámhossz, terjedési sebesség
- a környezetében zajszintméréseket tud végezni, értelmezi a kapott eredményt
- ismeri az ózonpajzs elvékonyodásának és az ultraibolya sugárzás erősödésének tényét és lehetséges okait.
- érti a nappalok és éjszakák változásának fizikai okát, megfigyelésekkel feltárja a holdfázisok változásának fizikai hátterét. Látja a Nap szerepét a Naprendszerben mint gravitációs centrum és mint energiaforrás;
- ismeri a csillagok fogalmát, számuk és méretük nagyságrendjét.
- ismeri a világűr fogalmát, a csillagászati időegységeket (nap, hónap, év) és azok kapcsolatát a Föld és Hold forgásával és keringésével;

TESTNEVELÉS

5. évfolyam

- Legyenek képesek futni 3-4 percig (leány - fiú). 60 m-es sprintfutás. Ingafutás
- Érjenek el - helyből távolugrásban 120 cm-t,
- Kislabda hajításban 14-15 m-t (leány - fiú).
- Kötélmászás mászó kulcsolással.
- Gurulóátfordulás előre-hátra. Zsugor fejállás, híd, tarkóállás, mérlegállás. Keresztbe állított szekrényen zsugorkanyarlati átugrás.
- Kézilabda: labdavezetés, dobás. Alapvető szabályok, mint a lépésszabály, a kétszerindulás, az ellenféllel történő szabálytalanságok módjainak ismerete.
- Labdarúgás: labdavezetés, lövések. Alapvető szabályok.
- Rendszeresen végezzenek sport jellegű mozgásos tevékenységet a szabadban.

6. évfolyam

- Legyenek képesek futni 6-7 percig (leány - fiú).
- Érjenek el - helyből távolugrásban 130 cm-t.
- Kislabda hajításban 16-18 m-t (leány – fiú.).

- Kötélmászás mászó kulcsolással.
- Gurulóátfordulás előre-hátra. Fejállás. Kézállásba fellendülés. Kézenátfordulás oldalra. Repülő gurulóátfordulás. Híd, mérlegállás. Keresztbe állított szekrényen zsugorkanyarlati átugrás. Hosszába állított szekrényen felguggolás után gurulóátfordulás előre, leguggolás, valamint leterpesztés.
- Kézilabda, kosárlabda: labdavezetés, dobás. Alapvető szabályok, mint a lépésszabály, a kétszerindulás, az ellenféllel történő szabálytalanságok módjainak ismerete.
- Aktívan vegyenek részt a tanult sportjátékban.
- Rendszeresen végezzenek sport jellegű mozgásos tevékenységet a szabadban.

7. évfolyam

- Mutassanak be önállóan összeállított 6-10 bemelegítő gyakorlatot
- Futástechnikájuk mutasson eltérést vágta- és tartós futás esetén.
- Fejlődjön ugró- és dobóteljesítményük az előző évfolyamokhoz képest.
- Kézilabda, kosárlabda: labdavezetés, dobás. Alapvető szabályok, mint a lépésszabály, a kétszerindulás, az ellenféllel történő szabálytalanságok módjainak ismerete.
- Tudjanak bemutatni egy-egy elemet talajon és szereken.

8. évfolyam

- Magasabb évfolyamra lépés feltételei
- Tudják követni az utasításokat.
- Tudjanak önállóan 8-10 gyakorlattal bemelegíteni.
- Tudják a légzésüket szabályozni nyugalomban és terhelés közben.
- Ismerjék az atlétikában használatos alapvető szakkifejezéseket.
- Javuljon a teljesítményük az előző évfolyamhoz képest, tartós futásban, távolugrásban és kislabda hajításban.
- Tudjanak bemutatni egy-egy elemet (szükség szerint segítségadás mellett).

ETIKA/HIT ÉS ERKÖLCSTAN

5. évfolyam

- Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék.
- Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására .
- Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat.
- Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- A tanuló törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.

6. évfolyam

- A tanuló megérti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, értékrendjük és nézeteik egyaránt befolyásolják.
- Képes reflektálni saját maga és mások tetteire.
- Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, képes reálisan felmérni a lehetőségeit, van elképzelése saját jövőjéről.
- Képes mérlegelni különféle cselekedeteket.
- Érti, hogy felelősséggel tartozik.
- Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.

7. évfolyam

- Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire. Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
- Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

8. évfolyam

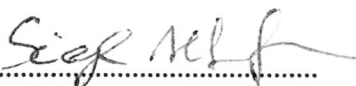
- Kialakultak benne az európai identitás csírái.
- Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
- Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
- Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére. Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

Legitimizációs záradék

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai:

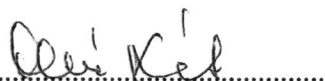
A Pedagógiai Programot a szülői szervezet 2023. 08. 28. napján tartott ülésén megismerte és megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát gyakorolta.

Kelt: Gyömrő, 2023. 08. 31.

.....
szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2023. 08. 28. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Gyömrő, 2023. 08.31.

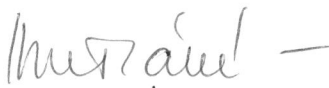

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

Fenntartói nyilatkozat

Jelen Pedagógiai Programmal kapcsolatban a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 25. § (4) bekezdése értelmében a Monori Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a Pedagógiai Program rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: MONOR ..... év 08 hónap 31 nap

.....
a fenntartó képviselője